

Strategisk lokal försörjningsplan 2023–2032

**Danderyds kommun
Oktober 2022**

Antagen: KS 2022-10-24 § 144
Diarienummer: DK 2022:38

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
Utbildningsnämnden- Lokalbehov 2023–2032	3
Socialnämnden- Lokalbehov 2023–2032	4
Kultur- och fritidsnämnden- Lokalbehov 2023–2032	4
Investeringsvolymen 2023–2032	5
1 Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Syfte	5
1.3 Mål	6
1.4 Målgrupp	6
1.5 Innehåll och avgränsningar	6
2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun	7
2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP)	7
2.2 Investeringar	8
3 Kommunens planarbete	9
3.1 Översiktsplan	10
3.2 Detaljplan	10
4. Befolkningsprognos Danderyds kommun	11
4.1.2 Befolkningsförändringar åren 2012–2021	12
4.2 Befolkningsprognos 2023–2032	13
4.2.1 Analys av (2018–2019 års) framtagna prognoser	14
4.3.1 Analys av äldre framtagna befolkningsprognoser, åren 2012–2017	15
4.3.2 Analys av utfall i tidigare framtagna befolkningsprognoser från åren 2012–2017, åldersindelad	16
5. Befintligt lokalbestånd	20
5.1 Fastighetsunderhåll	21
5.2 Lokalbehov	21
6 Utbildningsnämnden	22
6.1 Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor	22
6.2 Metod och underlag	22
6.3 Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor	23
6.4 Kommunövergripande prognoser för skola och förskola	25
6.5 Kommunalsprognoser, förskola	28
6.6 Enebyberg 1 - 5 åringar	28

6.7 Djursholm 1 - 5 år	30
6.8 Västra Danderyd 1 - 5 år	32
6.9 Stocksund 1 - 5 år.....	34
6.10 Behovsanalys grundskola 6–12 år.....	36
6.11 Enebyberg, elever 6 - 12 år	36
6.12 Djursholm, elever 6 - 12 år.....	38
6.13 Västra Danderyd, elever 6 - 12 år	40
6.14 Stocksund, elever 6 - 12 år	42
6.15 Behovsanalys för högstadieskola, elever 13 - 15 år.....	44
6.16 Kombinationer av kapacitetsberäkningar årkurs F-6 mellan olika kommundelar	45
6.17 Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden	49
7 Kultur- och fritidsnämnden	52
7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2023–2032	53
7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden	53
8 Socialnämnden	54
8.1 Beskrivning av boendetyper.....	54
Ensamkommande barn	57
8.2 Nuläge boenden.....	57
8.3 Befolkningsutveckling	58
8.4 Äldreomsorg.....	60
8.5 Personer med funktionsnedsättning	62
8.6 Socialpsykiatri och missbruk	62
8.7 Nyanlända.....	62
8.8 Ensamkommande barn	64
8.9 Platsbehov socialnämnden	64
8.10 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden 2023–2032	65
Trygghetsboende på Kevinge.....	66
9 Övriga verksamhetslokaler.....	67
10 Investeringsvolym 2023–2032	67
10.1 Investeringsvolym per nämnd	68
10.2 Övriga faktorer som kan påverka investeringsbehovet.....	69

SAMMANFATTNING

Den strategiska lokalförsörjningsplanen syftar till att skapa en balans mellan tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamheter. Ett annat mål är att ge bättre förutsättningar för mer ändamålsenliga lokaler som är både flexibla och kostnadseffektiva. Aktuell plan behandlar kommunens lokalbehov åren 2023–2032.

Den strategiska lokalförsörjningsplanen är ett levande dokument som revideras årligen.

Utbildningsnämnden- Lokalbehov 2023–2032

Sett till hela kommunen är kapaciteten under perioden 2023–2032 tillräcklig med nuvarande antal skol- och förskoleplatser. Det kommande behovet av platser skiljer sig dock åt mellan kommundelarna.

Flest antal nya bostäder planeras i kommundelen västra Danderyd samt i Stocksund väster om E-18. I dessa områden finns det ett behov av att bevaka antalet skolplatser och ha en beredskap för en eventuell utökning längre fram. I kommundelen Djursholm är läget det motsatta och det finns en överkapacitet för grundskolans årskurser för förskoleklass upp till årskurs 6. Antalet förskoleplatser bedöms vara tillräckliga under hela prognosperioden.

Projekt	Kommundel	Färdigställt År
Ny förskola Mörbylund 100 platser (Privat byggherre)	Stocksund	Ca 2025
Avveckling av Prästkragens förskola	Stocksund	Ca 2025
Stocksundskolan och Långängsskolan. Ersätta paviljonger med permanenta lokaler. Beredskap för kapacitetshöjning på Långängsskolan	Stocksund	2027
Enebybergs skola Ersätta befintliga paviljonger med permanenta lokaler. Antalet skolplatser utformas med en kapacitet för 4 paralleller i årskurserna F-6. En ny idrottshall kommer även att uppföras.	Enebyberg	2029
Kevingskolan Förbereda för 2 paralleller	Västra Danderyd	Oklar tidplan
Kevinge förskola Ny kapacitet på 100 platser, vilket innebär en utökning om cirka 20 platser.	Västra Danderyd	Oklar tidplan

Socialnämnden- Lokalbehov 2023–2032

Det finns behov av fler boenden och bostäder för olika grupper som socialnämnden har ett ansvar för. Inom äldreomsorgen planeras ett nytt vård- och omsorgsboende som kommer uppföras av en extern aktör med ett preliminärt färdigställdedatum år 2024. Det har länge saknats ett korttidsboende för äldre i kommunen. Projektet pågår och färdigställande förväntas till slutet av 2024 / Början av 2025. Det planeras även för ytterligare ett vård- och omsorgsboende för att tillgodose behovet av fler platser från år 2028 och framåt. Socialnämnden ser även ett behov av ett ökat antal serviceboenden LSS under perioden.

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år
Gruppboende LSS (FD Lyckovägen) 6 platser	Stocksund	2026
Korttidsboende Ginnungagap 27 platser	Djursholm	2024/25
Vård- och omsorgsboende Ginnungagap Cirka 60 platser	Djursholm	2024
Serviceboende LSS 11 bostäder	Ej beslutat	2028
Vård- och omsorgsboende Cirka 60 platser	Västra Danderyd	2028

Kultur- och fritidsnämnden- Lokalbehov 2023–2032

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsanläggningar väl fördelade mellan kommundelarna. En ny idrottshall ska utredas i kommunen. Behov finns att utreda ett nytt badhus i centrala Danderyd. Kultur och fritidsavdelningen har utöver detta flera mindre projekt som löper parallellt för att säkerställa att kultur- och fritidslokalerna i kommunen är ändamålsenliga och möter den efterfrågan som finns.

Typ av anläggning	Kommundel	Färdigställt år
Idrottshall	Inte specificerat	Oklar tidplan
Nytt badhus	Inte specificerat	Oklar tidplan

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Investeringsvolymen 2023–2032

Den totala investeringsvolymen för åren 2023–2032 uppskattas enligt schablonkostnader till cirka **865 mnkr**. Investeringar kopplade till övriga projekt där extern aktör bygger eller där beslut om fastighetsägare inte är taget, redovisas inte i tabellen nedan.

Nämnd	År 2023–2025	År 2026–2032	Projekt
Socialnämnden	30	15	LSS-boende 6 platser
	170		Korttidsboende 27 platser
Utbildningsnämnden	350 (tillkommande ca 39 mnkr driftkostnad)	50	Stockssundsskolan
	60	190	Enebybergs skola
Summa (mnkr)	Ca 610 mnkr	Ca 255 mnkr	

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Förändringar i befolkningsstrukturen innebär att efterfrågan, och därmed lokalbehovet, av kommunal service som exempelvis förskola, skola, äldreomsorg och verksamheter inom LSS förändras över tid. Även faktorer såsom verksamheters attraktivitet, lagar, regler och samhällsliga konjunkturcykler bidrar till att behovet förändras. Lokalresursplaneringen behöver därför vara flexibel och utgå från både korta och långa behovsanalyser.

Det praktiska arbetet med lokalplaneringen i kommunen leds av fastighetsförsörjningsgruppen. Gruppens uppgift är, bland annat, att ta fram denna strategiska lokalförsörjningsplan och definiera lokalbehovet på en kommunövergripande nivå. Aktuell lokalförsörjningsplan omfattar kommunens samlade lokalbehov för åren 2023–2032 med tillhörande investeringsbehov och utgör en del av planeringsförutsättningarna för kommunens budget.

1.2 Syfte

Syftet med den strategiska lokalförsörjningsplanen är att utgöra ett planeringsverktyg för framtida behov av verksamhetslokaler, underlätta planering för förändringar av lokalbeståndet över tid samt utgöra ett bedömningsunderlag för framtida underhålls- och investeringsbehov i kommunen.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

1.3 Mål

Ambitionen är att följande mål uppnås genom framtagande av lokalförsörjningsplanen

1. Bidra till balans mellan behov och tillgång av lokalytor för kommunens verksamheter.
2. Skapa förutsättningar för ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt lokalnyttjande.
3. Utgöra underlag till det årliga arbetet med den ekonomiska planeringen i budgetarbetet och bidra till en kommungemensam bild av lokalbehovet utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

1.4 Målgrupp

Målgruppen för den lokalförsörjningsplanen är kommunstyrelse, kommunfullmäktige och berörda nämnder. Planen kan även användas av kommunens förvaltningar som ett strategiskt planeringsverktyg i den löpande verksamheten.

1.5 Innehåll och avgränsningar

Lokalförsörjningsplanen innehåller:

- En översiktlig nulägesbild av kommunens lokaler, kapacitet och nyttjande.
- En redogörelse av verksamhetsbehoven som påverkar lokalförsörjningen. Behoven ska beakta befolkningsprognoser, förväntad exploatering¹ samt kända förändringar i lagkrav och riktlinjer.
- Uppskattade investeringsvolymerna i lokaler för åren 2023–2032.

Investeringsvolymerna som redovisas avser endast projekt som innefattar nybyggnation- eller ombyggnation av verksamhetslokaler där kommunen är byggherre. Inköp av bostäder är inte medräknade i investeringsvolymerna. Inte heller investeringar som rör planerat underhåll, driftkostnader eller hyreskostnader kopplat till nya och befintliga fastigheter redovisas i denna lokalförsörjningsplan.

Befintliga bostäder i kommunens ägo som inte används som servicebostäder redovisas inte i planen.

¹ Befolkningsprognosen som används är framtagen av WSP februari 2022. Bostadsbyggnadsprognosen är framtagen av plan- och exploateringsavdelningen och utgår från förväntad nyproduktion av antal bostäder åren 2023–2032.

2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun

Lokalförsörjningsprocessen syftar till att beskriva ansvar och mandat med syftet att uppnå en effektiv lokalförsörjning i kommunen. Processen är indelad i faser som utgår ifrån verksamheternas behovsbedömningar av nya lokaler till genomförandet av projekten och förvaltning av fastigheterna.

2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP)

Framtagande av LFP bedrivs i projektform och sker inom kommunens fastighetsförsörjningsgrupp med tillhörande styrgrupp. Arbetsgruppen utgörs av representationer från socialförvaltningen, plan- och exploateringsavdelningen, bildningsförvaltningen samt från fastighetsavdelningen. Fastighetsförsörjningsgruppens huvuduppgifter är att matcha förvaltningarnas lokalbehov med tillgängliga resurser, samordna lokalfrågor över förvaltningsgränserna, effektivisera kommunens lokalhantering, initiera interna lokalbyten samt hantera överskottslokaler.

Arbetsprocessen för framtagande av LFP är uppdelad i fem steg:

1: Nulägesbeskrivning. Sammanställning av information om lokalernas kapacitet, ändamålsenlighet samt aktuella förändringar i lokalbeståndet

2: Behovsanalys. Insamling av grunddata och fakta som bygger på respektive nämnds lokalanalys, vilken baseras på befolkningsprognos, förändringar i lagkrav eller övergripande verksamhetsförändringar. Informationen i behovsanalyserna bearbetas och sammanställs av lokalstrategen i samverkan med fastighetsförsörjningsgruppen.

3: Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan. Innebär en analys av steg två där en grovt uppskattad investeringsbudget tas fram för att se det totala investeringsbehovet över tid. Lokalförsörjningsplanen sammanställs av lokalstrategen. Styrgruppen godkänner därefter det utarbetade förslaget till LFP.

4: Beslut av lokalförsörjningsplan. Kommunstyrelsen godkänner förslag till LFP och beslutad plan utgör därefter underlag för budgetarbetet. Slutliga investeringsplaner godkänns av kommunfullmäktige.

5. Implementering och årlig revidering. Implementering av planen initieras av beställande nämnd genom att avropa beslutade lokalbehov beskrivna i LFP. Avropet går formellt till kommunstyrelsen. Processen återupptas sedan och LFP revideras årligen utifrån nya förutsättningar och behov av lokaler.

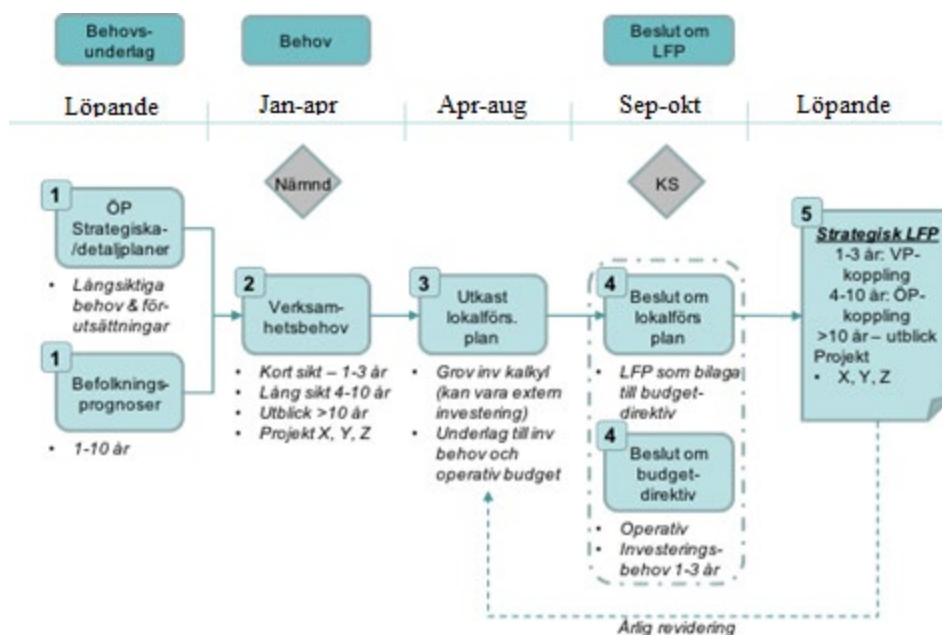

Illustration av processen för framtagande av lokalförsörjningsplanen.

2.2 Investeringar

Med utgångspunkt i identifierade behov i LFP avropas lokalbehoven av respektive nämnd genom beställning till kommunstyrelsen/ kommunledningskontoret som i sin tur inleder arbetet med att ta fram ett förslag till inriktningsbeslut. Inriktningsbeslutet innebär en förutsättningslös utredning där både nybyggnation, ombyggnation, inhyrning eller avveckling av lokaler utreds för att möta verksamhetsbehovet av lokaler. Utredningen består även av en grovt uppskattad tidplan, investeringsbudget och driftkalkyl.

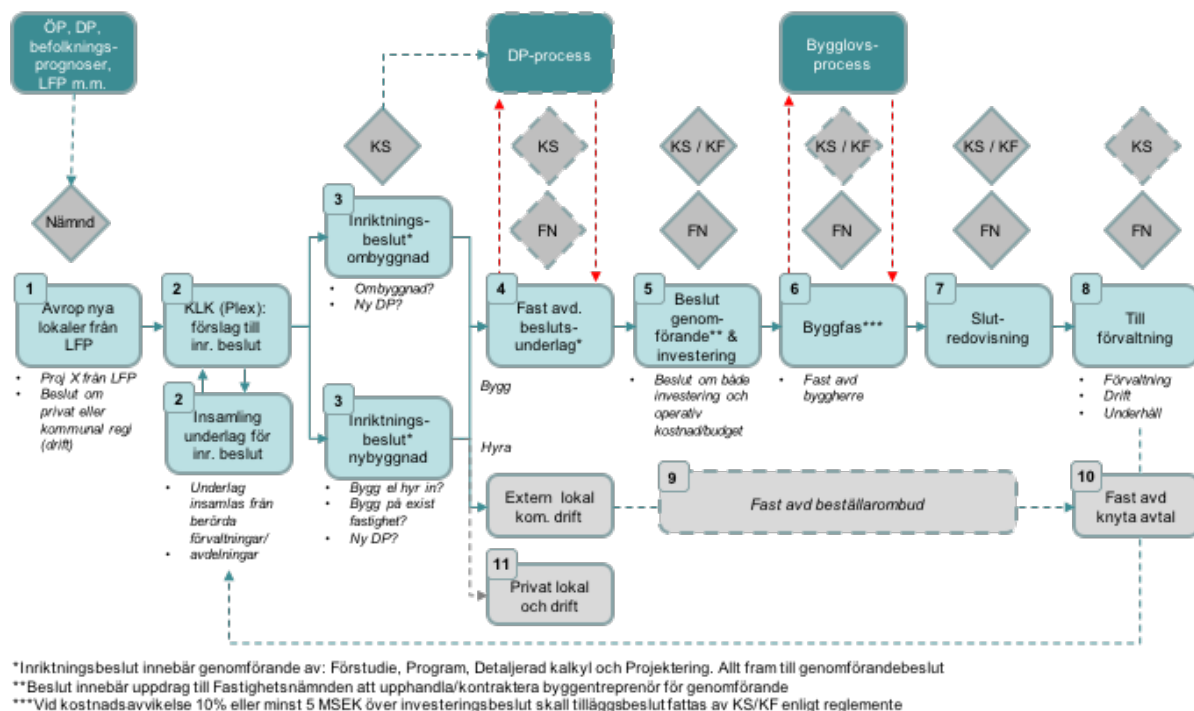
Kommunstyrelsen beslutar om inriktning och ger fastighetsnämnden i uppdrag att ta fram ett programunderlag inför genomförandebeslut i de fall lokalerna ska ägas av kommunen. Beslutet kan även innebära ett uppdrag att arbeta fram en ny eller förnya en detaljplan inom ramen för projektet. Efter att genomförandebeslut är taget i kommunfullmäktige får fastighetsnämnden i uppdrag att upphandla entreprenör och genomföra projektet.

Vid mindre projekt med en projektbudget understigande 15 mkr tillämpas en förenklad process där avrop av lokalbehov sker direkt till fastighetsavdelningen. Förstudie och program tas sedan fram i nära samarbete med beställande nämnd. Fastighetsavdelningen upphandlar därefter entreprenör för genomförande av projektet. Även dessa mindre lokalbehov finns i normalfallet med i lokalförsörjningsplanen.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Investeringsprocessen är gällande vid avrop av lokaler förutom nedan beskrivet:

- Kultur- och fritidsnämnden avropar enligt kommungemensam process vid större projekt (avser projekt med en totalbudget som överstiger 15 mnkr). Vid mindre projekt som understiger 15 mnkr genomför kultur- och fritidsavdelningen projekten utan fastighetsavdelningen deltagande.
- Det är kommunledningskontoret, genom sin plan- och exploateringsavdelning, som ansvarar för inköp av bostäder med kommunstyrelsen som politiskt beslutande instans. Dessa rutiner är separata från ovan beskrivna lokalförsörjningsprocess.

Investeringsprocessen i Danderyds kommun vid projekt som överstiger 15 mnkr

3 Kommunens planarbete

Kommunens planarbete leds av Plan- och exploateringsavdelningen (PLEX) som organisatoriskt tillhör kommunledningskontoret. PLEX ansvarar för att ta fram detaljplaner, översiktsplanen, förhandla exploateringsavtal, markupplåtelseavtal samt genomföra köp och försäljning av mark och fastigheter. Vid detaljplanearbete för nya verksamhetslokaler samarbetar PLEX med fastighetsavdelningen och andra berörda förvaltningar. Under planprocessen samråder kommunen i egenskap av planmyndighet även med andra

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

myndigheter, organisationer och allmänheten. Nybyggnation eller större ombyggnationer kräver i de flesta fall en ny detaljplan.

Vid detaljplanering för nya verksamhetslokaler innehar kommunens fastighetsavdelning byggherrerollen. Byggherre är den som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten. Byggherren ansvarar för att alla bygg-, rivnings- och markåtgärder genomförs enligt de krav som gäller för åtgärden.

3.1 Översiktsplan

Enligt 3 kap 1 § i plan- och bygglagen (2010:900) ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen ska utifrån ett långsiktigt perspektiv beskriva hur kommunen ska arbeta med mark och vatten samt vara vägledande för alla kommunens nämnder, förvaltningar och styrdokument.

Kommunfullmäktige i Danderyds kommun beslutade därför i juni 2018 att ge kommunstyrelsen uppdraget att ta fram en ny översiktsplan.

I maj 2022 antog kommunfullmäktige Danderyds kommuns nya översiktsplan.

3.2 Detaljplan

En detaljplan består av en plankarta med bestämmelser. Till varje detaljplan hör en planbeskrivning som förklarar syftet med planen och på vilket sätt den ska genomföras. Detaljplaner upprättas enligt plan- och bygglagen (PBL) och är ett juridiskt bindande dokument. Syftet med en detaljplan kan vara att möjliggöra ny bebyggelse, ändra byggnaders innehåll eller säkra bevarande av särskilda byggnader. Detaljplaner görs både för större områden och för enstaka fastigheter. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

4. Befolkningsprognos Danderyds kommun

Aktuell befolkningsprognos är framtagen år 2022. Prognosen tas fram utifrån kommunens bostadsbyggnadsprognos, uppgifter om in- och utflyttning samt demografiska nyckeltal. Underlaget har sedan bearbetats och en prognos på kommunnivå samt på totalnivå har tagits fram för åren 2023–2032.

Flyttningsnetto. I prognosen bestäms antalet inflyttade utifrån bostadsbeståndet som inkluderar befintligt bostadsbestånd och planerad nyproduktion av bostäder. Antalet utflyttare beräknas genom att applicera utflyttarrisker på befolkningen. Utflyttarriskerna anger sannolikheten för personer i olika åldrar att flytta ut från kommunen under ett år. Basområdena klassas i typområden, där varje typområde har specifika utflyttarrisker för varje ålder och kön och specifika åldersstrukturer för inflyttare.

Antagande om inflyttning²

För nybyggda bostäder antas följande antal personer flytta in:

Lägenheter i flerbostadshus	2,1 personer per bostad
Småhus	3,6 personer per bostad
Studentbostäder och äldreboende	1,2 personer per bostad

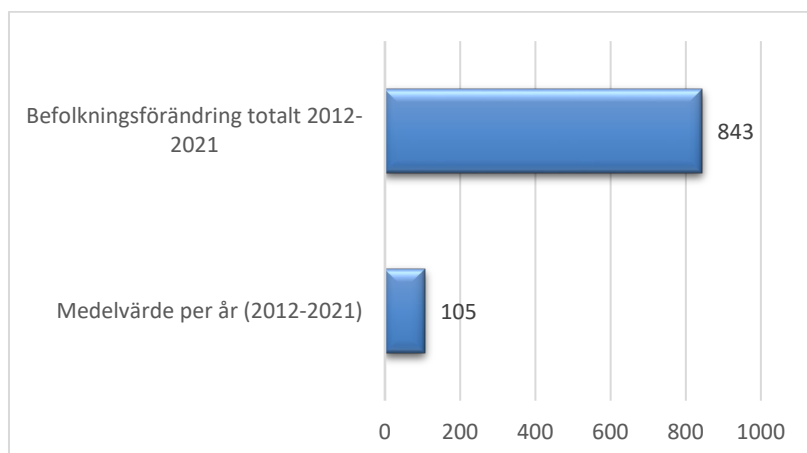
Födelse och död. Hur många människor som avlider beror på ålders- och könssammansättningen hos befolkningen. Antalet avlidna erhålles i prognosen genom att applicera ålders- och könsspecifika dödsrisker på befolkningen.

Hur många barn som föds beror på hur många kvinnor det finns i barnafödande åldrar och andelen kvinnor i varje ålder som får barn och antal barn per kvinna.

² Antagandena om genomsnittligt antal inflyttande personer per bostad görs av WSP och bygger på statistik över inflyttning till nybyggda bostäder i kommunen och övriga Stockholm län. Kommunens underlag till befolkningsprognosen avseende bostadsbyggande återfinns i kapitel 3.3 i lokalförsljningsplanen.

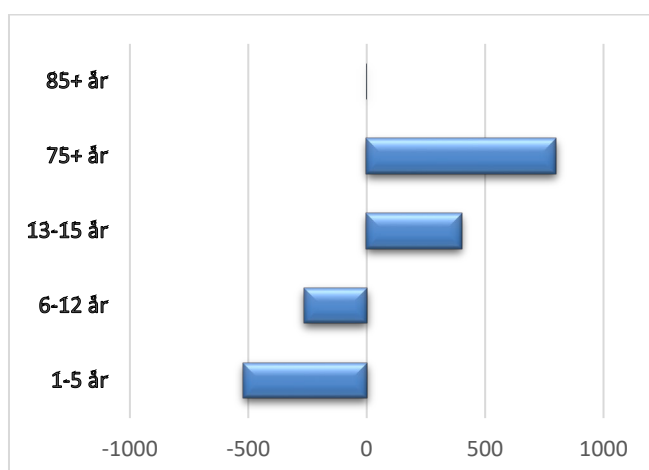
4.1.2 Befolkningsförändringar åren 2012–2021

Mellan åren 2012–2021 (mät punkt 31 december) uppgår den totala befolkningsförändringen till en ökning med 843 personer. Uträknat som ett medelvärde under samma tidsperiod blir befolkningsökningen i kommunen 105 personer per år.

Utifrån ett lokalförsörjningsperspektiv är åldersgrupperna 1–5 år (förskolor) 6–15 år (grundskolor) samt 75+ år (vård- och omsorgsboenden) viktiga för att beräkna behovet av verksamhetslokaler.

Mellan åren 2012–2021 har antalet individer i åldersgrupperna 13–15 år, samt äldre än 75 år, ökat i antal medan antalet individer i åldersgrupperna 1–5 år, 6–12 år samt äldre än 85 år minskat i antal. Minskningen av antalet som är äldre än 85 år är dock marginell och uppgår till två personer.

Åldersgrupp	Nettoförändring 2021 jämfört med 2012
1–5 år	-521
6–12 år	-263
13–15 år	400
75+ år	799
85+ år	-2
Netto	413

4.2 Befolkningsprognos 2023–2032

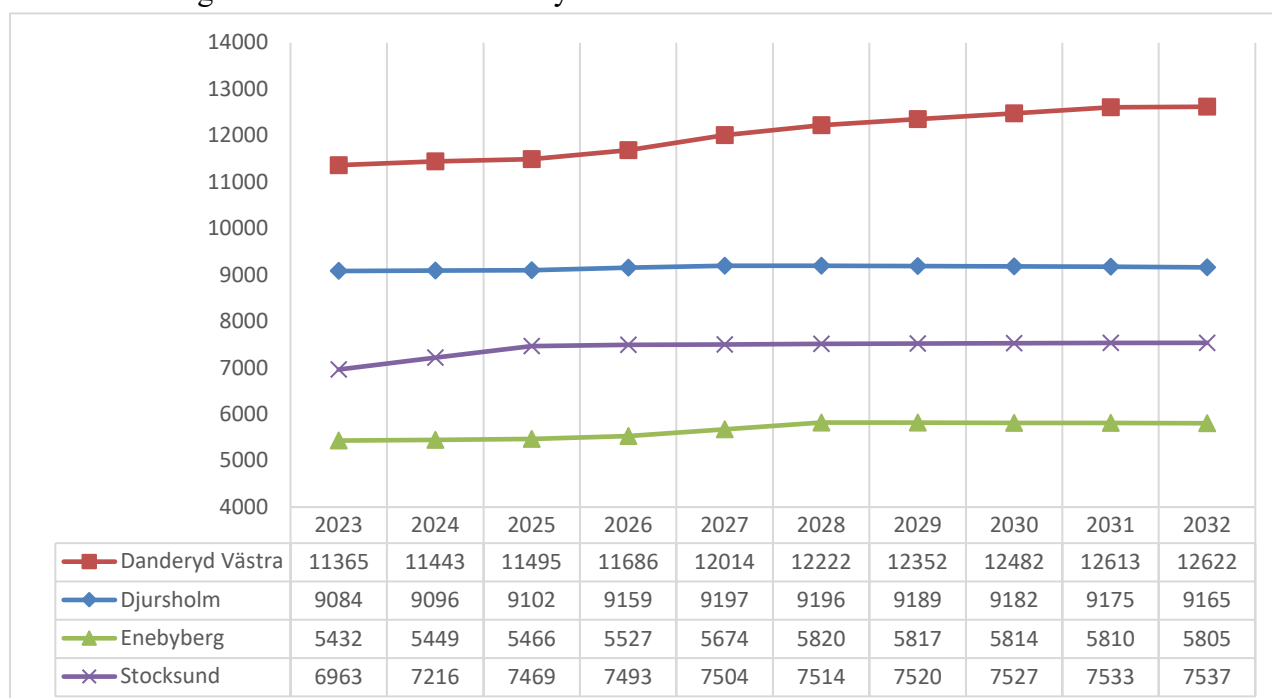
Befolkningsutveckling per åldersgrupp 2023–2032

Prognosen för kommunens befolkningstillväxt åren 2023–2032 uppgår till cirka 2286 nya invånare eller i relativa tal en ökning om ca 7%. Samtliga grupper, förutom åldersgruppen 7–15 år samt 16–24 år förväntas öka under prognosperioden.

Ålder	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Kumulativ förändring 2023–2032
0–6	2238	2274	2316	2382	2474	2544	2596	2642	2682	2699	461
7–15	4392	4271	4225	4155	4146	4179	4171	4178	4203	4226	-166
16–24	4040	4176	4216	4255	4274	4230	4173	4118	4063	4003	-37
25–44	6614	6852	7070	7285	7564	7767	7844	7913	7960	7933	1319
45–64	8917	8952	9008	9033	9101	9119	9120	9108	9096	9103	186
65–74	2676	2667	2679	2709	2767	2841	2903	2975	3054	3102	426
75-	3997	4041	4049	4075	4093	4102	4103	4102	4104	4094	97
Totalsumma	32 874	33 235	33 563	33 895	34 420	34 782	34 909	35 035	35 161	35 160	2286

Befolkningsutveckling kommundelsvis 2023–2032

Samtliga kommundelar förväntas att få en befolkningsökning fram till år 2032. Störst blir den absoluta ökningen i kommundelen Danderyd västra.

4.2.1 Analys av (2018–2019 års) framtagna prognoser

<i>Prognos framtagen år</i>	<i>Prognos för år 2021 (31 dec)</i>	<i>Utfall 2021 (31 dec)</i>	<i>Differens prognos/utfall absoluta tal</i>
2020	32 942	32 803	-139
2019	33 267	32 803	-464
2018	33 777	32 803	-974

Enligt prognosen som togs fram 2020 bedömdes kommunen ha 32 942 invånare den 31 december 2021. Utfallet den 31 december 2021 innebär en differens mot prognos om 139 färre individer än prognosticerat.

Enligt prognosen som togs fram 2019 bedömdes kommunen att ha 33 267 invånare den 31 december 2021. Utfallet den 31 december 2021 innebär en differens mot prognos om 464 färre individer än prognosticerat.

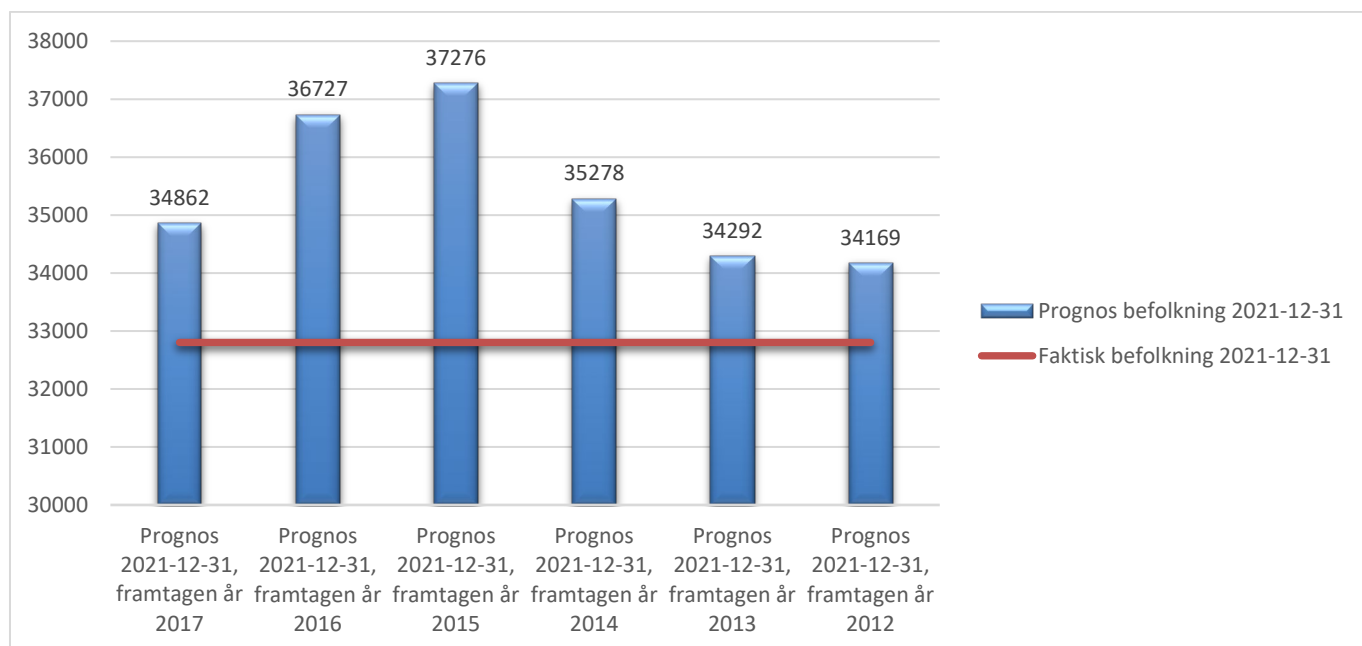
Enligt prognosen som togs fram 2018³ bedömdes kommunen ha 33 777 invånare den 31 december 2021. Utfallet den 31 december 2021 innebär en differens mot prognos om 974 färre individer än prognosticerat.

³ Prognosen från 2018 bygger på data från 2017 år prognos och ska i den bemärkelsen ses som en mycket grov uppskattning. Kommunen beställde inte en ny prognos under 2018 pga. ekonomiska skäl.

4.3.1 Analys av äldre framtagna befolkningsprognoser, åren 2012–2017

Utfall tidigare framtagna befolkningsprognoser, totalbefolkning i kommunen

Samtliga prognoser som gjorts mellan 2012–2017 har överskattat utfallet december år 2021 (32 803 invånare). Störst överskattning av befolkningsmängden gjordes i prognoser framtagna 2015 och 2016. Minst överskattning gjordes i prognosen som togs fram 2012.

<i>Prognos framtagen år:</i>	<i>Befolkning startår</i>	<i>Prognos för år 2021</i>	<i>Prognos ökning fram till 2021 absoluta tal</i>	<i>Prognos ökning till 2021 procent</i>	<i>Utfall 2021-12-31</i>	<i>Faktiskt utfall, ökning absoluta tal</i>	<i>Faktiskt utfall ökning i procent</i>	<i>Differens prognos/utfall absoluta tal</i>
2012	31 960	34 169	2 209	6,9%	32 803	843	2,6%	-1366
2013	32 222	34 292	2 070	6,4%	32 803	581	1,8%	-1489
2014	32 245	35 278	3 033	9,4%	32 803	558	1,7%	-2475
2015	32 421	37 276	4 855	14,9%	32 803	382	1,1%	-4473
2016	32 653	36 727	4 074	12,4%	32 803	150	0,4%	-3924
2017	32 888	34 862	1 974	6,0%	32 803	-85	-0,3%	-2059

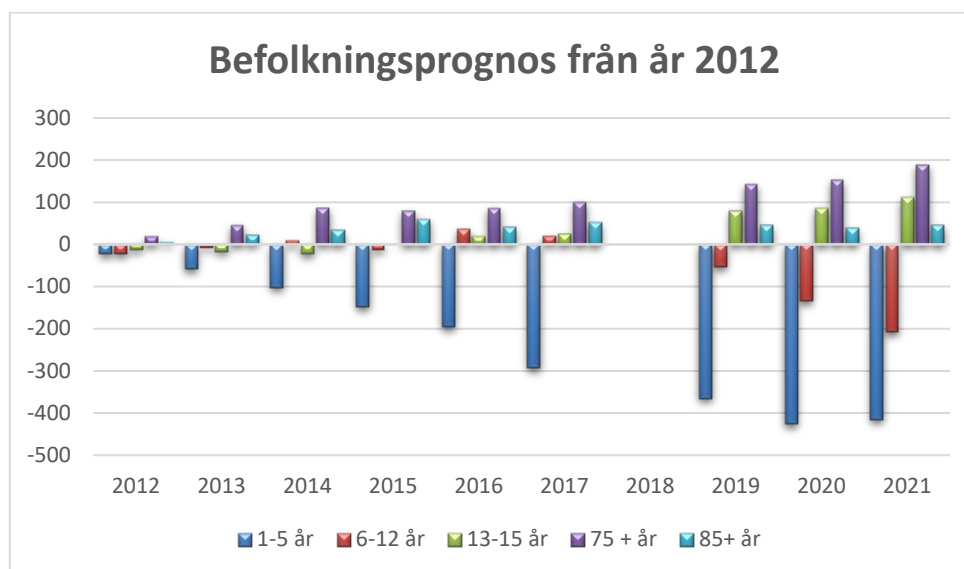
4.3.2 Analys av utfall i tidigare framtagna befolkningsprognoser från åren 2012–2017, åldersindelad

Följande diagram visar det prognosticerade antalet personer i åldersgrupperna 1–5 år, 6–12 år, 13–15 år, 75+ år samt 85+ år i relation till det faktiska utfallet respektive år. Åldersgrupperna som redovisas är viktiga ur ett lokalförsörjningsperspektiv då merparten av lokalbehovet i kommunen nyttjas av individer i denna ålder. Prognoserna är framtagna mellan åren 2012–2017.⁴

- Ett **negativt** utfall innebär att prognosticerat antal personer i en specifik åldersgrupp är **överskattat** i förhållande till det faktiska utfallet.
- Ett **positivt** utfall innebär att prognosticerat antal personer i en specifik åldersgrupp är **underskattat** i förhållande till det faktiska utfallet.

Befolkningsprognos 2012–2021

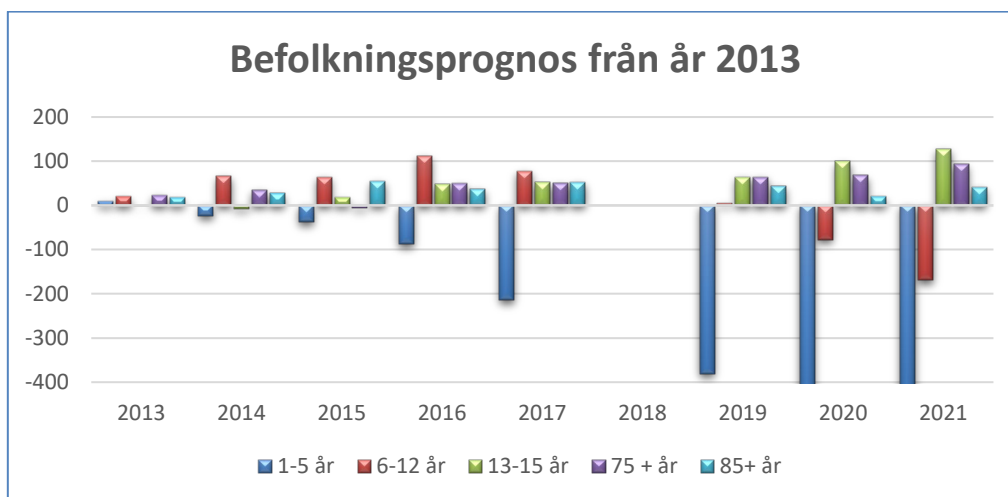
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt under hela prognosperioden. För år 2021 motsvarar överskattningen drygt 400 individer.
- Antalet individer i åldersgruppen 6–12 år överskattas från år 2019 för att år 2021 uppgå till drygt 200 individer.
- Antalet individer i åldersgruppen 75+ underskattas i störst omfattning. År 2021 uppgår underskattningen till över 180 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt.

⁴ Mätserie från innan 2018 (3 år) bedöms vara allt för nära i tid för att ge ett meningsfullt resultat i denna analys.

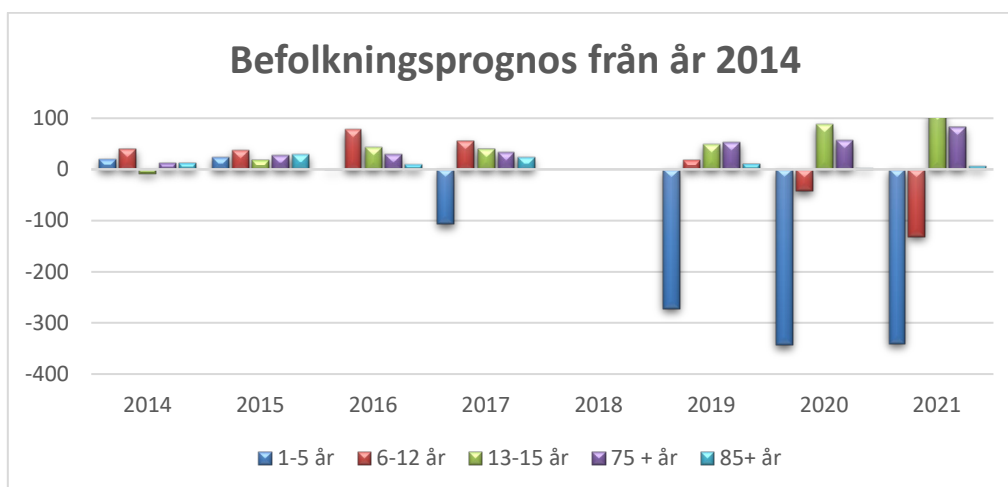
Befolkningsprognos 2013–2022

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt under hela prognosperioden. För år 2021 motsvarar överskattningen drygt 450 individer.
- Antalet individer i åldersgruppen 6–12 år överskattas från år 2019 för att år 2021 uppgå till drygt 160 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper har mindre avvikelser (upp emot ca 100 individer) där störst underskattning sker för individer i åldrarna 6–12 år från 2013–2017 och 13–15 åringar samt äldre än 75 år åren 2019–20.

Befolkningsprognos 2014–2023

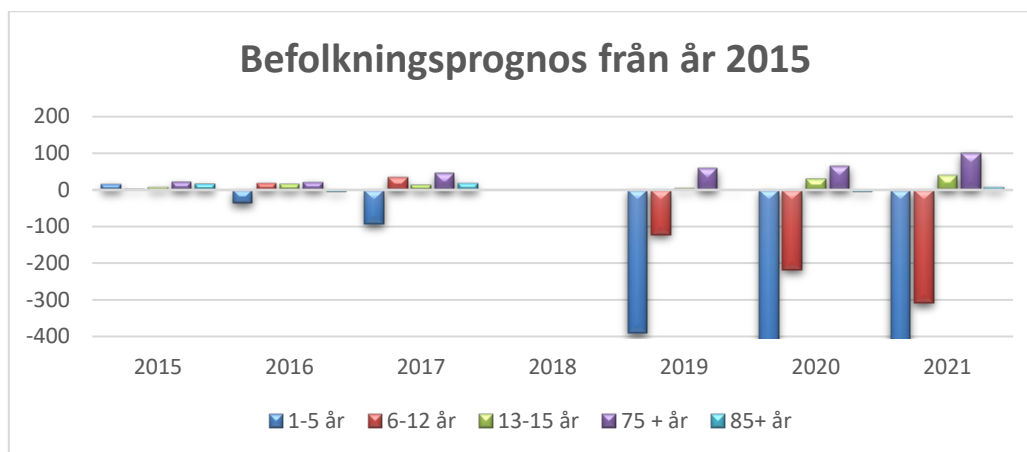
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt de två sista åren som redovisas i prognosperioden. För år 2020–2021 motsvarar överskattningen över 340 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt även om en viss underskattning föreligger i merparten av prognosperioden, framför allt gäller detta 13–15 åringar för prognosåren 2020–2021.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

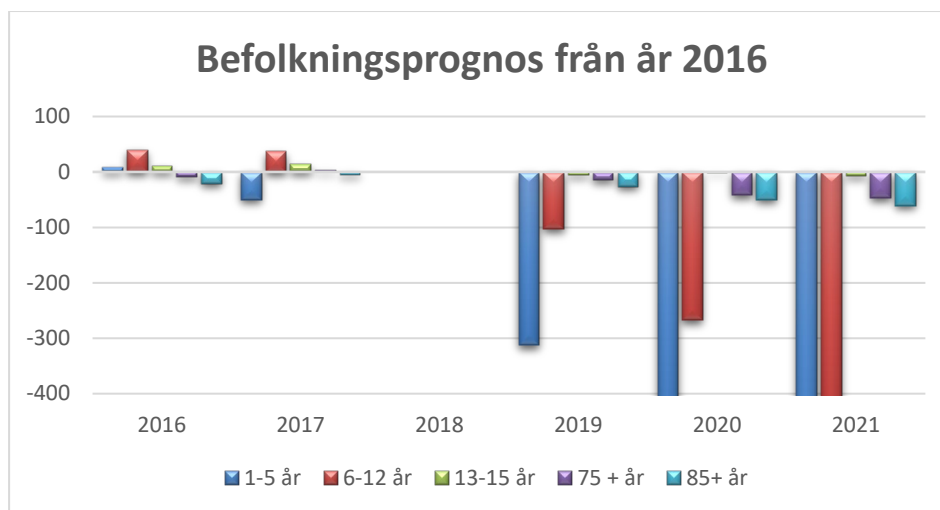
Befolkningsprognos 2015–2024

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas under hela prognosperioden. För åren 2019–2021 motsvarar överskattningen 500 individer.
- Åren 2020–2021 är överskattningen för 6–12 åringar hög och uppgår till drygt 200–300 individer.
- År 2021 underskattas drygt 100 individer i åldersgruppen äldre än 75 år.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt även om en viss underskattning föreligger i merparten av prognosperioden.

Befolkningsprognos 2016–2025

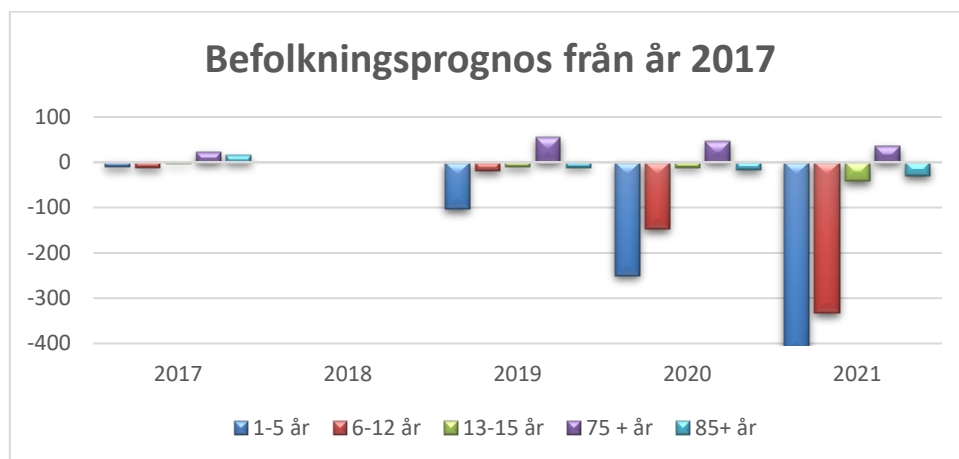
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas med ca 300–500 individer för år 2019–2021.
- Antalet 6–12 åringar överskattas med drygt 250–400 individer åren 2020–2021.
- Prognosen och utfallet avseende övriga åldersgrupper är mycket samstämmiga.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Befolkningsprognos 2017–2026

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas med cirka 250–420 individer för åren 2020–2021.
- Antalet individer i åldersgruppen 6–12 år överskattas med cirka 150–330 individer för åren 2020–2021.
- Antalet äldre än 75 år underskattas med knappt 50 individer år 2020.
- Prognosen och utfallet avseende övriga åldersgrupper är mycket samstämmiga

Verksamhetsspecifika prognoser

Med utgångspunkt i befolkningsprognosen beräknas efterfrågan på skola och förskola kommundelsvis. Efterfrågan baseras på antalet boende i kommundelen som väljer skola/förskola i samma kommundel.

För beräkning av efterfrågan på platser i vård- och omsorgsboende används en skattad andel av personer 65 år eller äldre som efterfrågar plats på boenden. Sedan multipliceras andelen med prognoserna för att räkna fram ett framtida platsbehov. För mer ingående analyser hänvisas till respektive nämnds lokalbehov längre fram i denna lokalförsörjningsplan.

Felkällor i prognoserna

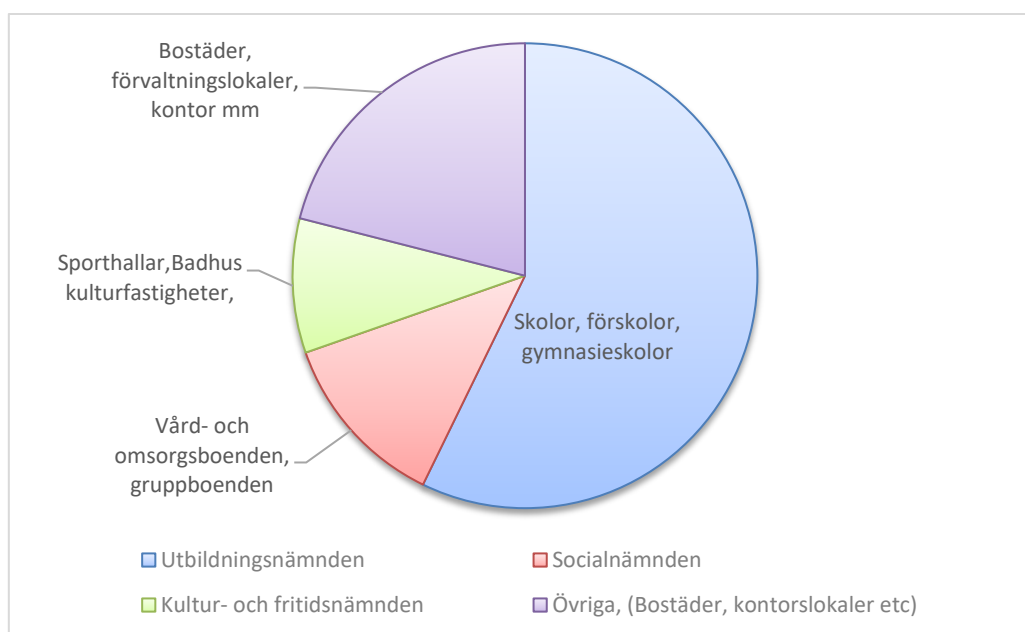
Prognoserna har utgått från de faktiska förutsättningarna som var rådande när prognoserna togs fram, exempelvis planerat bostadsbyggande samt demografiska trender. Befolkningsprognosen måste betraktas och hanteras som en indikation på kommande demografiska trender snarare än en exakt utveckling. Det är därför viktigt att prognoserna regelbundet revideras och uppdateras för att uppnå en så träffsäker lokalresursplanering som möjligt.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

5. Befintligt lokalbestånd

Danderyds kommun äger och hyr in lokaler för kommunala verksamhetsbehov. I kommunen är det tekniska kontoret och fastighetsnämnden som ansvarar för verksamhets- och kommersiella lokaler samt för externt inhyrda lokaler. Fastighetsnämnden ansvarar vidare, genom fastighetsavdelningen, för förvaltning, drift och underhåll av huvuddelen av de ägda fastigheterna och lokalerna. Vissa kultur- och fritidsanläggningar samt vissa huvudsakligen historiska lokaler ägs av det kommunägda bolaget Djursholms AB. Försäljning och förvärv av mark och lokalfastigheter hanteras av kommunens plan- och exploateringsavdelning.

Kommunens fastighetsbestånd (byggnader/BTA) omfattade per den våren 2022 cirka 215 000 kvm varav 195 000 kvm ägs av kommunen och ca 20 000 kvm ägs av Djursholms AB. Utöver detta hyr kommunen in ca 11 000 kvm av externa fastighetsägare. En mer ingående redogörelse av befintligt lokalbestånd inom respektive verksamhetsområde redovisas under respektive nämndavsnitt i denna lokalförsörjningsplan.

5.1 Fastighetsunderhåll

Fastigheter behöver underhållas för att inte förlora i värde. Ett eftersatt underhåll leder ofta till akuta reparationer som både kan bli dyra och leda till att hyresgäster måste evakueras. Det är kommunens fastighetsavdelning som ansvarar för att bedöma fastigheternas underhållsbehov och även genomföra de åtgärder som fordras. En viktig del i arbetet med planerat underhåll är att arbeta utifrån förvaltningsplaner.

En långsiktig underhållsplan möjliggör en framförhållning i planeringen av kommunens lokalförsörjning genom att nya lokaler kan byggas och ersätta fastigheter där underhållsbehovet bedöms vara mycket omfattande och inte anses vara ekonomiskt försvarbart att genomföra, alternativt bidra till en god framförhållning när en renovering anses vara lämplig. I de fall där större underhållsarbeten planeras längre fram i tiden finns dessutom en möjlighet att i god tid planera för temporära lokaler för verksamheterna. Resultatet av en proaktiv underhållsplanering bidrar till att akuta nödlösningar undviks och att en mer kostnadseffektiv lokalförsörjning uppnås.

5.2 Lokalbehov

Nybyggnation, avveckling eller ombyggnad av verksamhetslokaler kräver politiska beslut, tid och resurser. Ett nybyggnadsalternativ där det saknas mark och/eller detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fem-sex år att färdigställa beroende på överklagande av detaljplaner, LOU-hantering eller långa byggtider. Det långsiktiga lokalbehovet måste därför förankras redan på ett inledande skede i stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa att mark för verksamhetsändamål blir tillgängligt. Investeringar i nya lokaler innebär dessutom stora kostnader för kommunen med långa avskrivningstider, drift- och hyreskostnader. Det är därmed av största vikt att prioriteringar och grundliga behovsanalyser görs innan nya projekt startar. Grundprincipen är att investeringar i nya lokaler endast får genomföras om verksamheten har ett långsiktigt lokalbehov som inte kan lösas inom det befintliga fastighetsbeståndet.

Ett lokalbehov kan även innebära att fastställa vilka lokaler som kan och bör avvecklas då ett kapacitetsöverskott råder. Det kan röra sig om specifika lokaler i kommundelar där efterfrågan på verksamhetsplatser minskar i framtiden. Ett avvecklande bör alltid ställas mot det underhållsbehov som fastigheten bedöms ha samt vilka investeringar som redan gjorts i byggnaden.

6 Utbildningsnämnden

Behovsanalysen berör enbart förskola och grundskola. Behovet av gymnasieplatser tillgodoses i ett länsgemensamt samarbete. I kommunen finns även *British International School of Stockholm (BISS)*, en internationell skola som inte bedriver undervisning enligt svensk läroplan. BISS ingår inte i kapacitetsberäkningarna för grundskolan i denna behovsanalys.

6.1 Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Skollagen fastställer att hemkommunen ska erbjuda vårdnadshavares barn plats i förskola i kommunal eller fristående verksamhet senast fyra månader från ansökan. Den erbjudna platsen ska vara vid en förskolenhet så nära barnets eget hem som möjligt⁵. För grundskolan gäller att hemkommunen har ansvaret för att det finns tillräckligt med utbildningsplatser för eleverna i hemkommunen. Ansvaret innebär en skyldighet att erbjuda grundskola och att vid utformningen beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleven. I Danderyd är intentionen för utbudet:

- **Förskola och pedagogisk omsorg.** Det ska finnas möjligheter för barnen att vara inskrivna på en förskola i kommunen som helhet.
- **Förskoleklass, grundskolans årskurs 1 till och med 6.** Det ska finnas möjligheter för eleverna att vara inskriven på en grundskola i egna kommundelen.
- **Grundskolans årskurs 7 - 9.** I utbudet av skolplatser betraktas kommunen som en helhet.
- **Grundsärskola årskurs 1–6** erbjuds på Kevingskolan och **Grundsärskola årskurs 7–9** erbjuds på Mörbyskolan

6.2 Metod och underlag

Behovsanalysen bygger på en jämförelse mellan det behov av platser som prognosticeras för kommande tioårsperiod med den kapacitet som finns i kommunen i form av förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola. Prognoser görs både för kommunen som helhet och för varje kommundel separat.

Efterfrågan på förskoleplatser beräknas utifrån den andel som väljer förskola i respektive kommundel. Andelen pendlar vanligtvis mellan 90–95%. Efterfrågan på skolplatser beräknas genom att samtliga individer, boende i kommunen eller kommundelen, räknas med i prognosen.

⁵ Skollagen 2010:800 8 kap 3–5 §§, 14–15 §§

Under våren 2022 har rektorer och skolchef genomfört en inventering av respektive kommunal skola på detaljnivå (*UN 2022/0484 Redovisning av utredningsuppdrag: Sammanställning av nuläge och kända projekt avseende ombyggnad av skolor*). Resultatet av denna genomgång har i vissa fall lett till en förändring av kapaciteten jämfört med tidigare behovsanalyser och lokalförsörjningsplaner. Genomgången visar på komplexiteten i att kapacitetsbedöma en skola och därmed riskerna med att dra för långtgående slutsatser utifrån en enskild skolas bedömda kapacitet. I det långsiktiga arbetet med planering av skolkapaciteten behöver dock vissa generaliseringar göras. Bildningsförvaltningen har därför i denna behovsanalys valt att även illustrera kapaciteten i parallella årskurser.

Barn och elever från andra kommuner som går i förskola och skola i Danderyd är inte medräknade i underlaget. Kommunens skyldighet är att säkerställa ett tillräckligt antal platser för den egna kommunens barn och elever.

Behovsanalysen bygger på följande underlag:

- Bostadsbyggande och befolkningsprognos för åren 2023–2032
- Aktuell statistik ur det skoladministrativa systemet avseende elev- och barnantal på skolor och förskolor.
- Underlag från förskolor och skolor beträffande kapacitet. De fristående förskolorna har godkännande för ett begränsat antal barn.

6.3 Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor

För varje förskola och skola beräknas en maximal kapacitet, dvs maxantalet barn eller elever som är möjligt att bedriva verksamhet med i den lokal som används. Då skolor av praktiska och pedagogiska skäl gärna arbetar med samma antal klasser från år till år, anges grundskolornas kapacitet även i det ungefärliga antalet parallella klasser som ryms i skolan, För de fristående förskolorna utgörs kapaciteten det antal barn som är angivet i godkännandet. För övriga verksamheter bygger det på en av förskolor och skolor angiven pedagogisk kapacitet. Den pedagogiska kapaciteten bygger på grupp-/klasstorlek utifrån pedagogisk hänsyn. Kapaciteten ska endast ses som en ungefärlig uppskattning av en skolas eller förskolas maximala elev- eller barnantal. Olika typer av pedagogik, elevsammansättning eller regelverk mm, är faktorer som kan påverka lokalernas maxkapacitet. Skolornas och förskolornas kapacitet kan därför komma att ändras från år till år trots att inga förändringar i de fysiska lokalerna har gjorts. Även förnyade bedömningar av samma lokal/verksamhet kan innebära att kapacitetsuppgifterna revideras.

För en del skolor utgörs dessutom en del av kapaciteten av tillfälliga lokaler i paviljongform. För dessa verksamheter är således kapaciteten beroende av aktuellt hyresavtal samt att lokalerna medges bygglov.

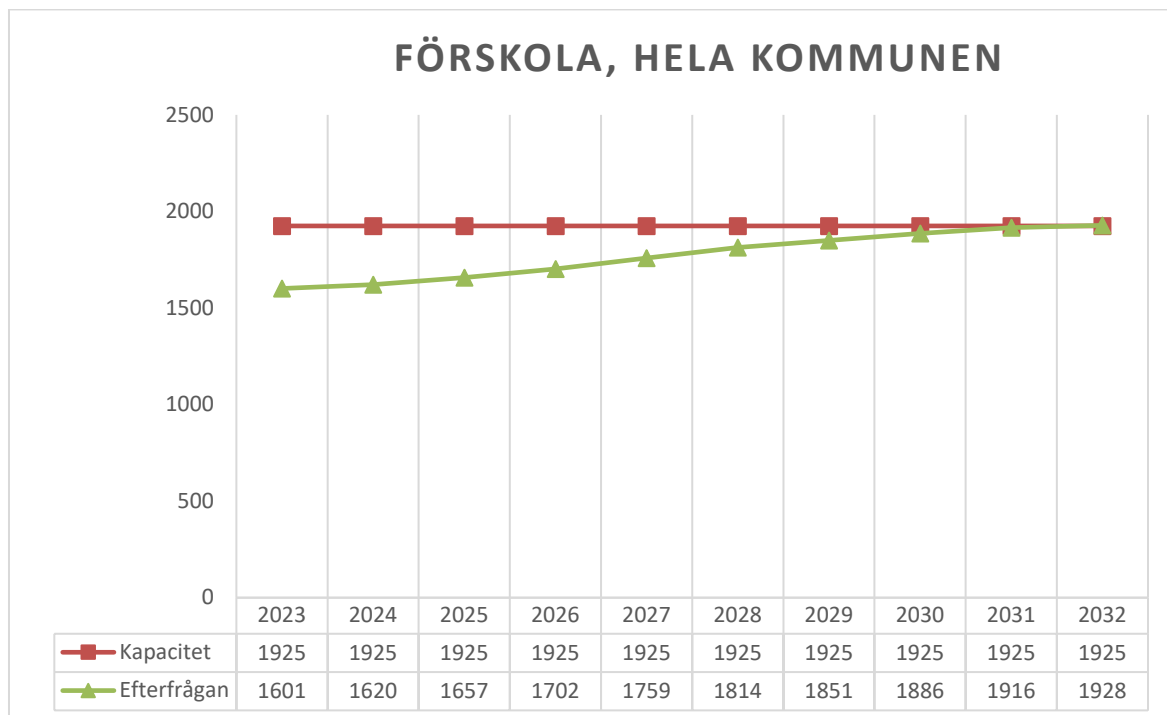
Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Framtida känd kapacitet efter ny- till eller ombyggnation är redovisad i diagrammen. I det fall som beslut inte är taget (exempelvis Kevingskolan och dess framtida omfattning) utgår kapaciteten från dagens skolplatser. Alla kommande projekt redovisas även i en separat tabell där behovet avseende färdigställandedatum anges.

6.4 Kommunövergripande prognoser för skola och förskola

Efterfrågan på skol- och förskoleplatser är beräknade utifrån barn och elever som är folkbokförda i kommunen den kommande tioårsperioden. Angiven kapacitet inkluderar fristående skolor och förskolor och avser bedömd kapacitet år 2022 om inget annat anges.

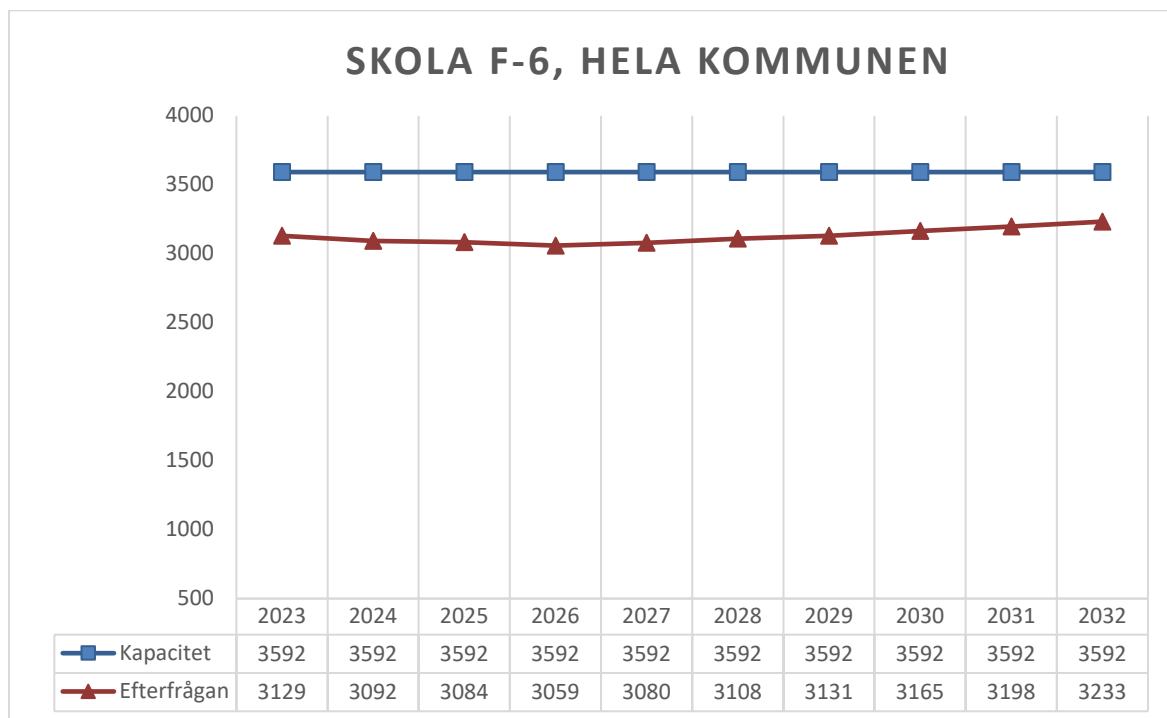
Förskola totalt, Danderyds kommun

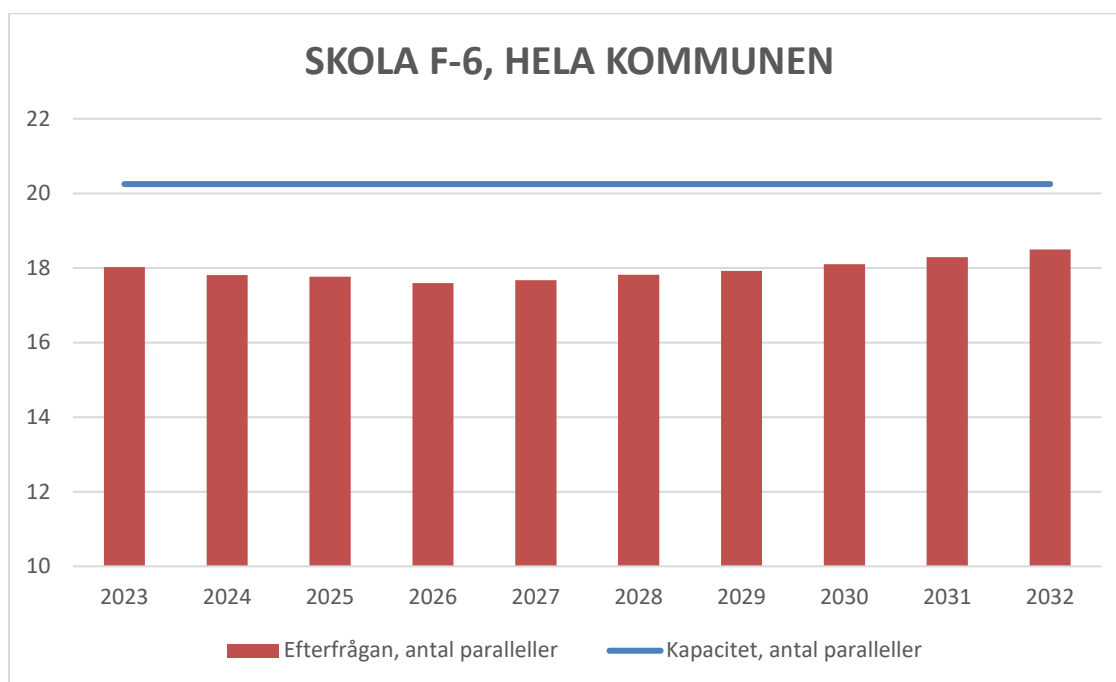
Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun, beräknad utifrån att 100% av de folkbokförda i Danderyds kommun väljer förskola i kommunen.

Prognosen innefattar samtliga förskoleverksamheter inklusive pedagogisk omsorg som är verksamma i kommunen. Efterfrågan på förskoleplatser bedöms öka från år 2023 och framåt. Nuvarande kapacitet beräknas vara tillräcklig under hela prognosperioden fram till år 2032.

Skola F-6 totalt, Danderyds kommun

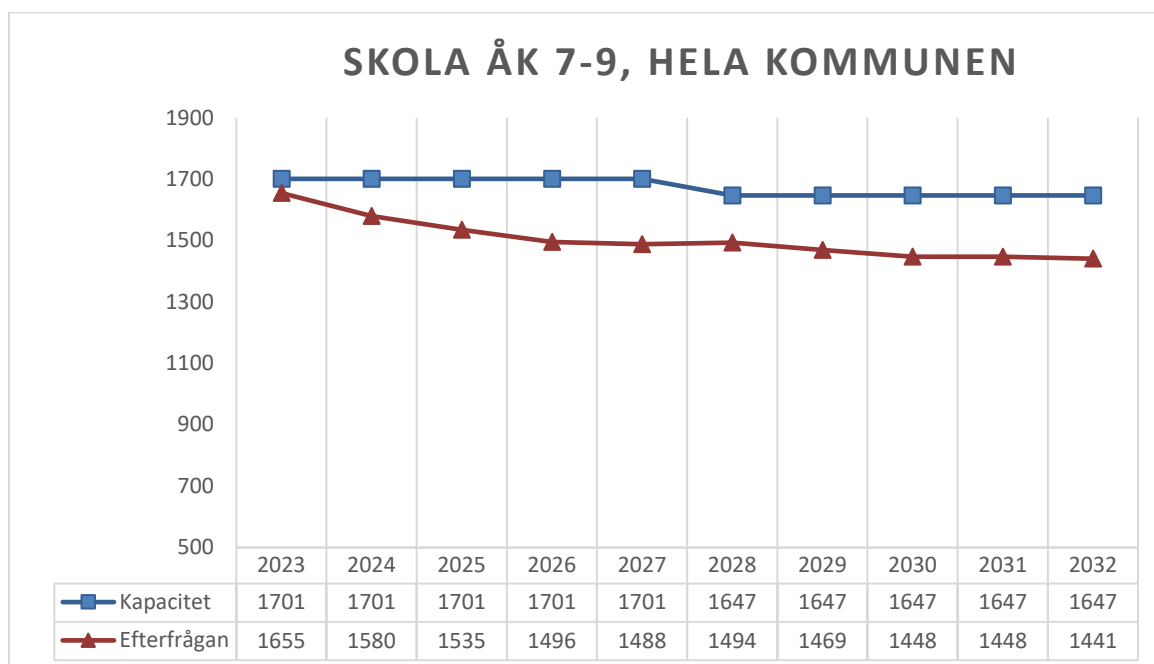
Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar väljer skola i kommunen.

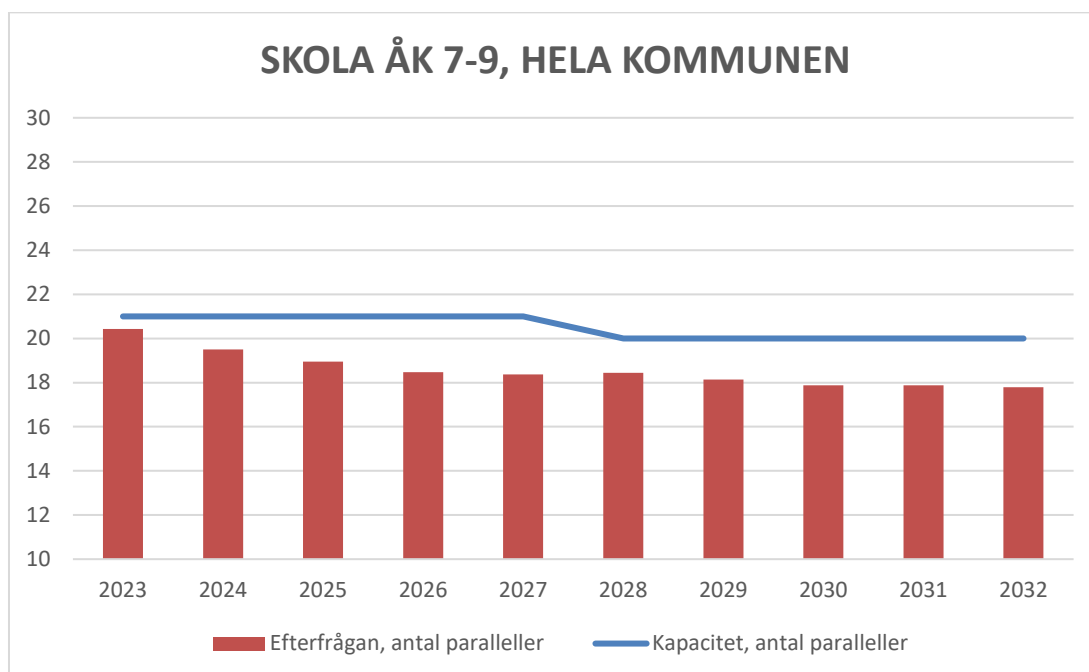
Fram till år 2026 sjunker efterfrågan på grundskoleplatser i årskurserna F-6 jämfört med år 2023. Det finns en överkapacitet på cirka 400–500 platser, motsvarande cirka en tvåparallellig F-6 skola, årligen under perioden. Från år 2027 beräknas antalet individer i grundskoleålder öka.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Skola åk 7–9 totalt, Danderyds kommun

Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar väljer skola i kommunen.

Från år 2023 och framåt, sjunker efterfrågan långsamt under hela prognosperioden. Under åren 2024–2028 noteras en överkapacitet på ca 100–150 platser. I slutet av 2027 kommer Mörbyskolans paviljong avetableras varpå kapaciteten sjunker med 54 platser. Noteras bör att Danderyds högstadieskolor genom åren även haft en god efterfrågan av elever från närliggande kommuner.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

6.5 Kommundelsprognoser, förskola

Danderyds förskolor, både fristående och kommunala, har idag en överkapacitet av platser. Prognosen visar dock på en långsiktig ökning av antal barn över tid i alla kommunalar med anledning av planerad nybyggnation av bostäder samt prognosticerade generationsväxlingar och födelsetal i kommunen. Det kommer att finnas en fortsatt överkapacitet av platser i Enebyberg. I Djursholm avvecklades det två kommunala förskolor 2019 vilket innebär att antalet platser minskat med 110 stycken och att efterfrågan mot slutet av prognosperioden kommer att vara högre än kapaciteten. Beredskap för att ta ytterligare lokaler i anspråk för förskola om så skulle behövas är därför viktigt. Största ökningen av 1-5 åringar noteras i kommundelen Västra Danderyd.

Överkapacitet i form av tomma platser medför att betydande ekonomiska resurser måste tas från den pedagogiska verksamheten för att finansiera hyreskostnader för lokaler som inte används. I nuläget håller några förskolor avdelningar "vilande" då det finns ett överskott på platser. I genomsnitt uppgår hyran för en avdelning på en förskola till ca 310 000 kr/år. Att betala hyror för "vilande" avdelningar innebär främst lägre personaltäthet vilket medför kvalitetsförsämring för de inskrivna barnen.

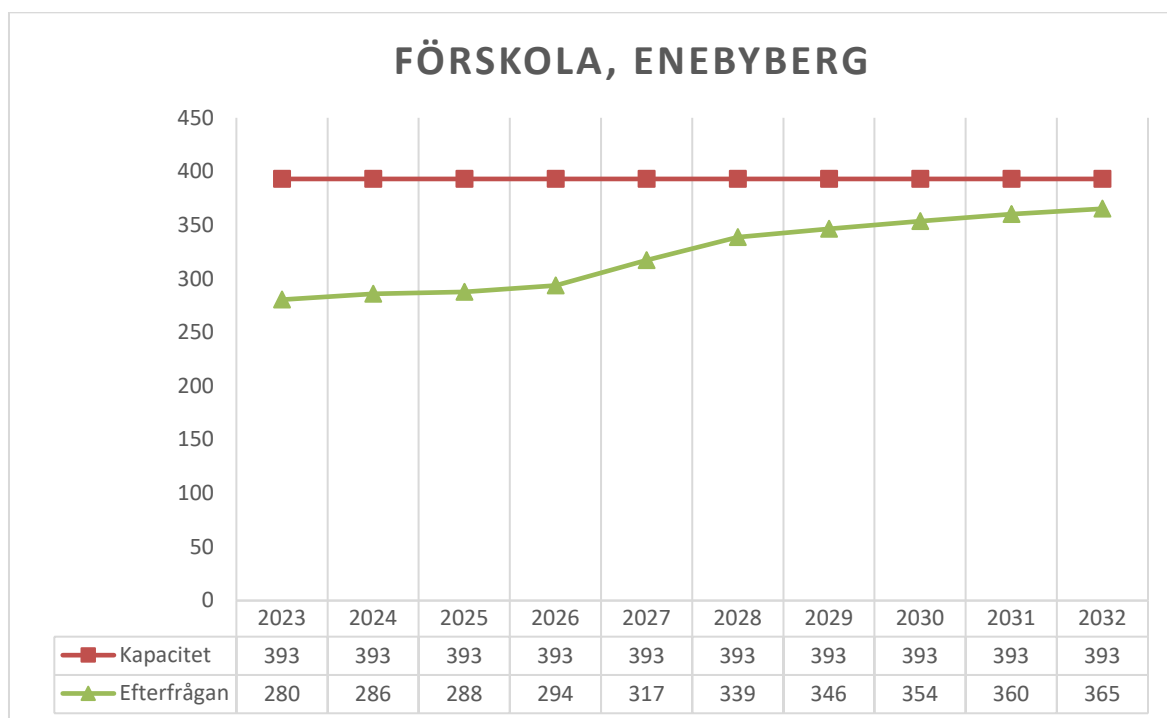
I samband med placeringsarbetet i januari/februari 2021 har uppmärksammats att en översyn av kapaciteten i de fristående förskolorna är nödvändig. I dagsläget finns i vissa förskolor en relativt hög diskrepans mellan den kapacitet (förskolorna tar emot färre barn än vad de har tillstånd för) som finns dokumenterad i respektive förskolas tillstånd och det faktiska antalet barn som förskolorna tar emot.

6.6 Enebyberg 1 - 5 åringar

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Antal placerade våren 2022 (Ej DK)	Fastighetsägare
Skogsgläntans förskola	Kommunal	90	93 (29)	Danderyds kommun
Enebo förskola	Fristående	30	26 (0)	Privat
Enebydungen förskola	Fristående	100	97 (12)	Danderyds kommun
Krubban	Fristående	28	29 (7)	Privat (villa)
Svenska kyrkans förskola i Enebyberg	Fristående	35	31 (4)	Danderyds kommun
Rosenvägens förskola	Kommunal	75	76 (6)	Danderyds kommun
Enebybergs Montessoriförskola	Fristående	35	26 (6)	Danderyds kommun
Totalt		393	378 (64)	

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar väljer förskola i kommundelen.

Prognosen visar en överkapacitet av platser i Enebyberg under hela tidsperioden. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 17% vid mätning i våren 2022. Enebyberg är den kommundel i Danderyd som för närvarande har flest antal barn i förskolor som är folkbokförda i en annan kommun.

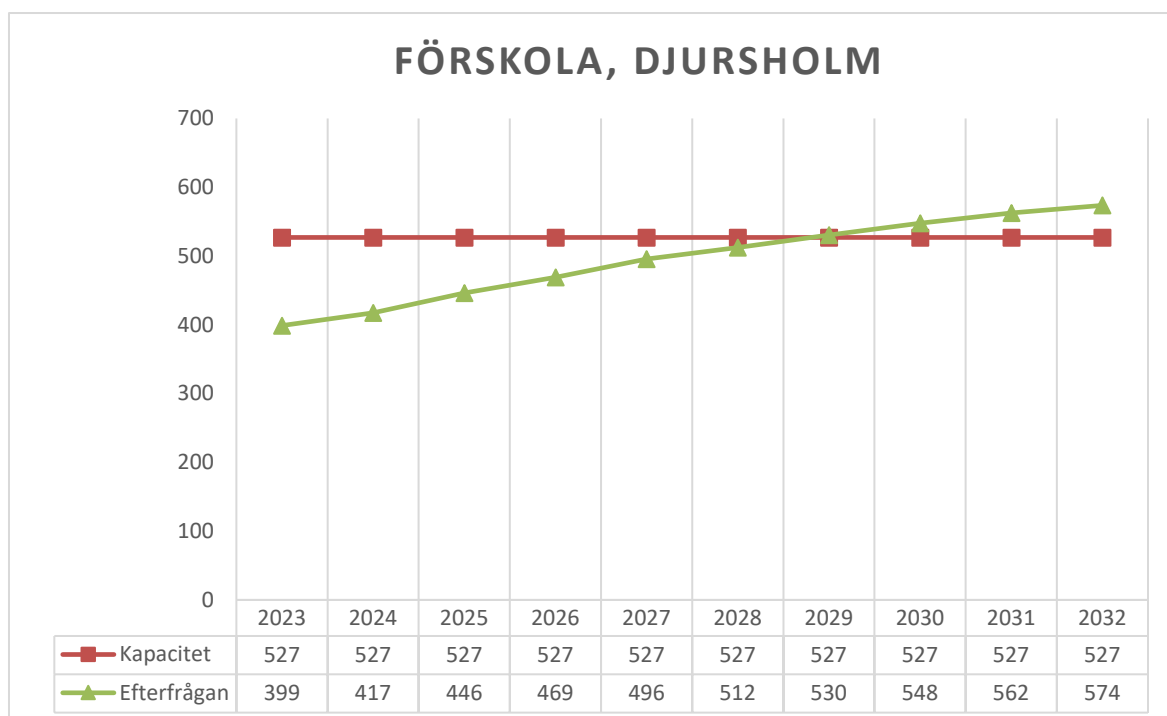
Ytterligare kapacitet för förskolan behövs inte under den kommande prognosperioden.

6.7 Djursholm 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Antal placerade våren 2022 (Ej DK)	Fastighetsägare
Altorps förskola	Kommunal	75	47 (20)	Danderyds kommun
Svalans Montessoriförskola Djursholm	Fristående	60	55 (3)	Danderyds kommun
Rindavägens Montessoriförskola Svalan	Fristående	40	37 (6)	Privat (villa)
Futura Int Pre School	Fristående	65	69 (23)	Danderyds kommun
Hildingavägen	Kommunal	75	73 (3)	Danderyds kommun
Vendestigens förskola	Fristående	25	25 (3)	Privat
Äventyret - Friluftsförskolor	Fristående	55	53 (8)	Danderyds kommun
Småbarnsskolan	Fristående	67	66 (4)	Danderyds kommun
Svea Montessoriförskola	Fristående	30	30 (3)	Danderyds kommun
Änglagaraget - Svenska kyrkans förskola i Djursholm	Fristående	35	34 (0)	Privat
Totalt		527	489 (73)	

Av kommundelens totalt 489 inskrivna barn på förskolan är 73 stycken boende i en annan kommun motsvarande ca 15%.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

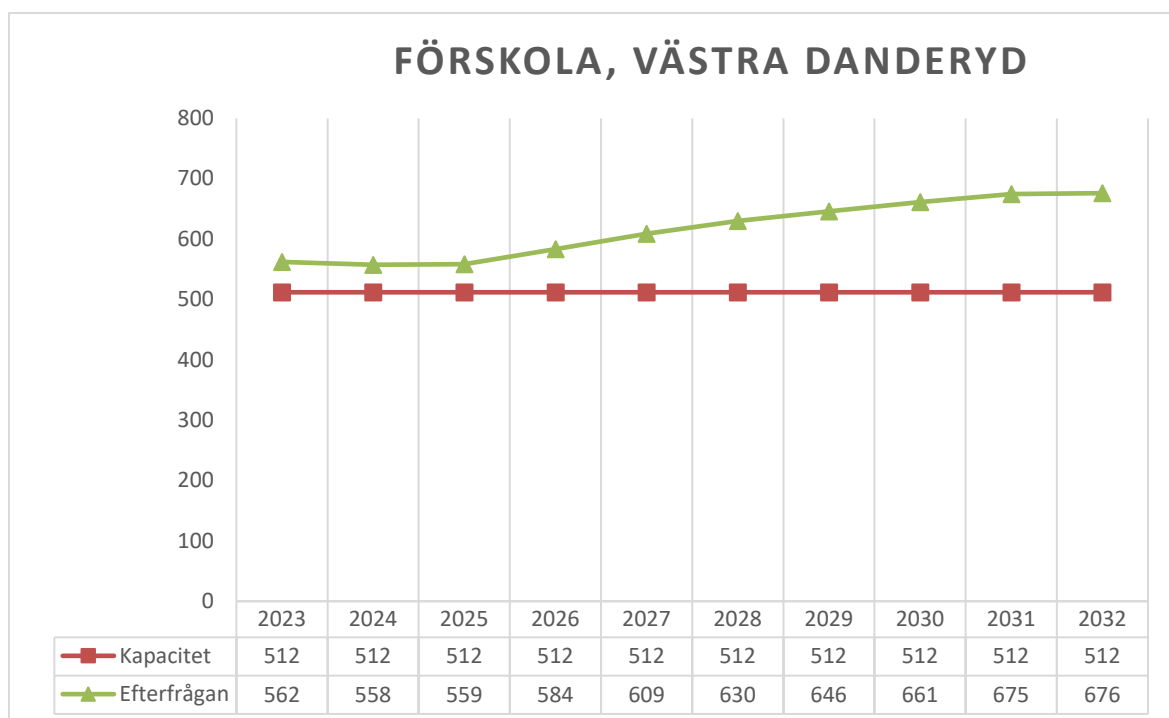
Under första halvan av prognosperioden finns ett överskott av förskoleplatser i kommundelen. Mot slutet av prognosperioden överstiger efterfrågan antalet tillgängliga platser. Även om prognoserna på längre sikt är osäkra är det nödvändigt att ha en beredskap, och möjlighet att, relativt snabbt kunna öka antalet platser i kommundelen. Då det är ett förhållandevis litet kapacitetsunderskott bör befintliga lokaler kunna anpassas för en högre kapacitet, genom t ex återöppnande av vilande avdelningar.

6.8 Västra Danderyd 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Antal placerade våren 2022 (Ej DK)	Fastighetsägare
Borgens förskola	Kommunal	75	76 (1)	Danderyds kommun
Svalans Montessori Danderyd	Fristående	95	88 (1)	Danderyds kommun
Förskolan Sätra Äng	Kommunal	65	68 (13)	Danderyds kommun
Kevinge förskola	Kommunal	75	74 (3)	Danderyds kommun
Nora Herrgårds förskola	Kommunal	102	110 (3)	Danderyds kommun
Vitsippans förskola	Kommunal	70	75 (5)	Danderyds kommun
Familjedaghemmet Enbusken	Fristående	12	11 (3)	Egen bostad
Nora familjedaghem	Fristående	18	13 (1)	Egen bostad
Totalt		512	515 (30)	

Förskolornas och pedagogisk omsorgs totala kapacitet uppgår till 512 platser varav 515 platser är belagda våren 2022. 30 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd vilket motsvarar ca 6%.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 95% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

De närmaste åren råder balans mellan platser och efterfrågan vilket avspeglas i statistiken. Behovet ökar långsiktigt och antalet platser för förskolan kommer behöva utökas i kommundelen. I området planeras det för en ombyggnad av Kevingeskolan. I samband med projektet bör Kevinge förskola utökas till totalt sex avdelningar om cirka 100 platser. För att möta efterfrågan av förskoleplatser är det fördelaktigt om lokalerna kan växel användas mellan skola och förskola för att möta högre efterfrågan under kortare perioder.

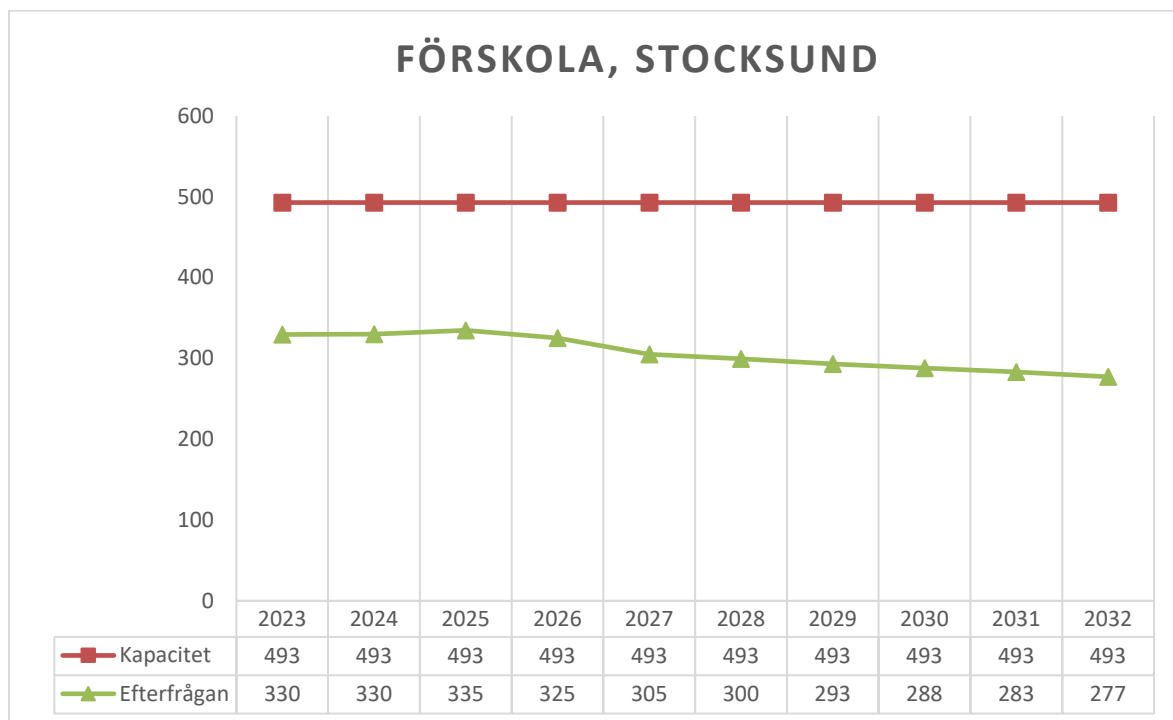
6.9 Stocksund 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Antal placerade våren 2022 (Ej DK)	Fastighetsägare
Förskolan Villa Solvi	Fristående	35	36 (4)	Privat
Prästkragens förskola	Fristående	80	34 (3)	Danderyds kommun
Charlottenbergs förskola	Fristående	60	40 (9)	Danderyds kommun
Skattkistan	Fristående	40	17 (1)	Danderyds kommun
Gränsgårdets förskola	Kommunal	40	39 (1)	Danderyds kommun
Kyrkbackens förskola	Fristående	35	39 (3)	Privat
Montessoriförskolan Solvändan	Fristående	45	46 (1)	Danderyds kommun
Tranbär förskola	Fristående	45	21 (0)	Privat
Majstigens förskola	Kommunal	55	45 (2)	Danderyds kommun
Trappgränds Montessoriförskola	Kommunal	58	62 (2)	Danderyds kommun
Totalt Stocksund		493	379 (26)	

Förskolornas och pedagogisk omsorgs totala kapacitet uppgår till 493 platser varav 379 platser är belagda våren 2022.

Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 7% vid mätning i våren 2022.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Det kommer att vara en överkapacitet av platser under hela prognosperioden. Byggnationer söder om Danderyds sjukhus kan visserligen bidra till en viss ökad efterfrågan på plats i förskolor i Stocksund som ligger geografiskt nära. I områdets sydvästra del, Mörbylund, planeras en förskola att uppföras i bottenvåningen på ett flerbostadshus. Förskolan kommer att ha en kapacitet för cirka 100 barn. Denna förskola är tänkt att ersätta den befintliga Prästkragens förskola som idag har en kapacitet för upp till 80 barn. Den nya förskolan innebär således en utökning om ca 20 platser i området.

6.10 Behovsanalys grundskola 6–12 år

Vid en genomgång av skolorna utanför kommunen där elever från Danderyd går märks framför allt internationella skolor, samt musikklasser i Stockholm och i Täby för elever i årskurs 4 - 9. Den internationella skola som följer brittisk läroplan, British International School of Stockholm (BiSS), belägen i Danderyds kommun attraherar en förhållandevis hög andel barn från kommunen. Totalt sett är antalet elever som kommer från andra kommuner till skolor i Danderyd i samma storleksordning som antalet Danderydselever som väljer skola i andra kommuner.

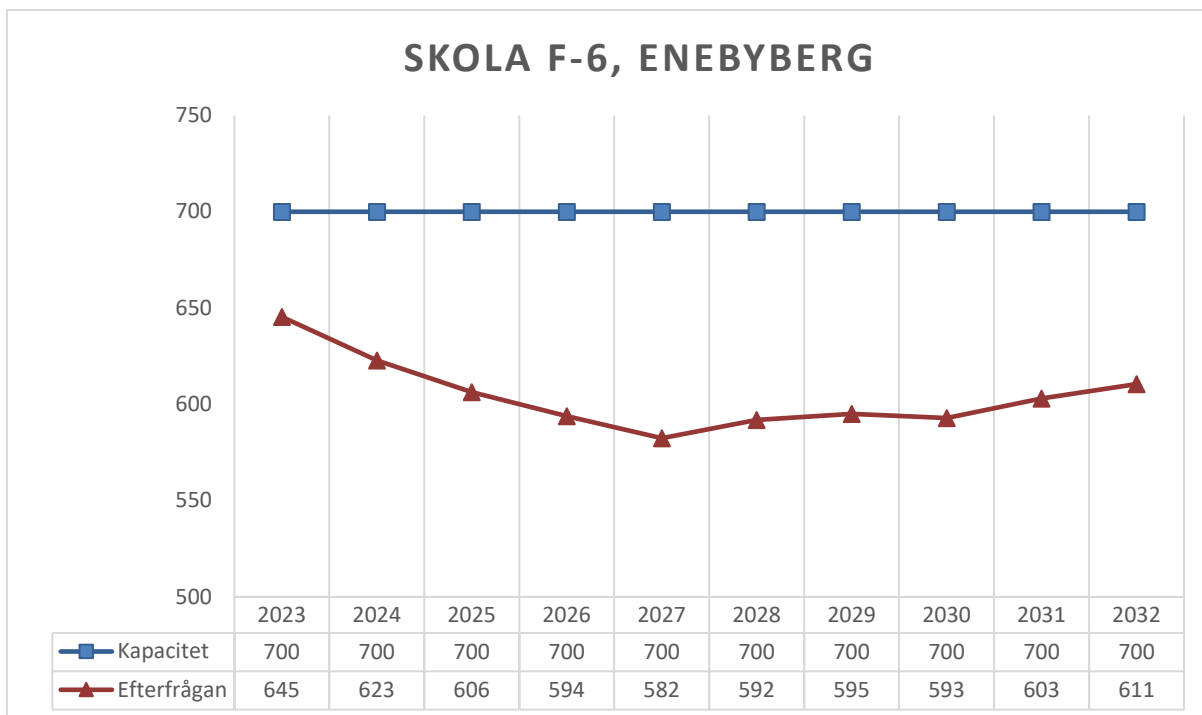
Kapaciteten i skolan utgår ifrån antal hemklassrum och ett uppskattat maxantal elever i varje klass genomförd under våren 2022 (*UN 2022/0484 Redovisning av utredningsuppdrag: Sammanställning av nuläge och kända projekt avseende ombyggnad av skolor*). Där framgår det att lokalernas beskaffenhet har stor inverkan på det möjliga maxantalet. Många skolor har gamla byggnader med klassrum som begränsar antalet elever. Kapacitet bygger också på andra utrymmen än klassrum som matsal, idrottslokaler och specialsalar (hemkunskap, slöjd etc). Kapaciteten kan komma att ändras beroende på vilket typ av verksamhet som bedrivs. Kapacitetsuppgifterna ska därför ses som schabloner utifrån en nulägesbedömning. Där kapaciteten bygger på att det finns paviljonger är även skolans kapacitet inklusive dessa redovisad.

6.11 Enebyberg, elever 6 - 12 år

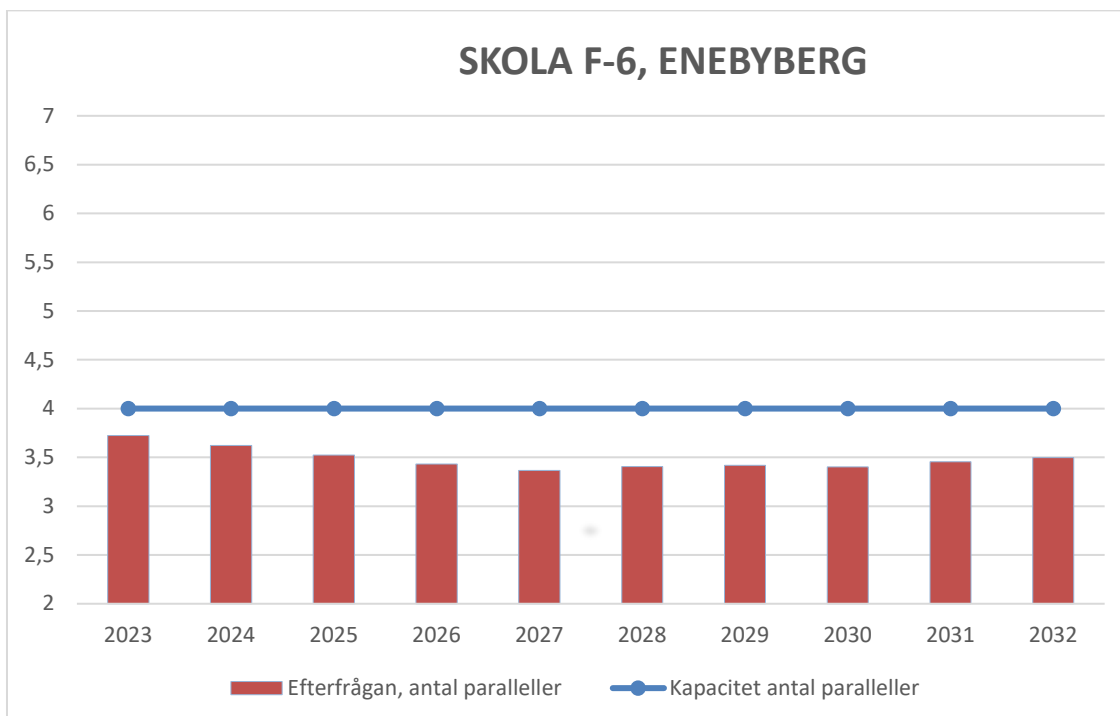
Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Årskurser	Antal inskrivna våren 2022 (ej DK)	Kapacitet i permanenta lokaler	Kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Enebybergs skola (kommunal)	700	F-6	670 (47)	500	200	Danderyds kommun Djursholms AB

Totalt har skolan 670 elever inskrivna. Av dessa är 47 bosatta i annan kommun. Ca 30% av den totala kapaciteten utgörs av tillfälliga paviljonger.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Enebybergs skola omfattar idag byggnaderna Brageskolan, Enebyskolan, samt temporära paviljonger. Det ger en total kapacitet för 700 elever inklusive paviljonger. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet elever fram till år 2027 för att sedan öka.

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2022 om den framtida inriktningen (förstudierapport KS 2016/0158) för skollokalerna i Enebyberg. Paviljongerna ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottshall ska uppföras på Brageskolans tomt. Med hänsyn till områdets geografiska placering samt osäkerheten kring framtida bostadsbyggande är det på lång sikt (10–20 år) viktigt att antalet skolplatser i Enebyberg dimensioneras med en viss marginal. Prognosen som beskriver efterfrågan i antalet paralleller överstigen även den tre paralleller vilket innebär att skolan måste utformas utifrån 4 paralleller för att elever inte ska behöva hänvisas till skolor i andra kommuner. Antalet platser i Enebyberg bör därför uppgå till ca 700 platser motsvarande fyra paralleller i årskurserna F-6.

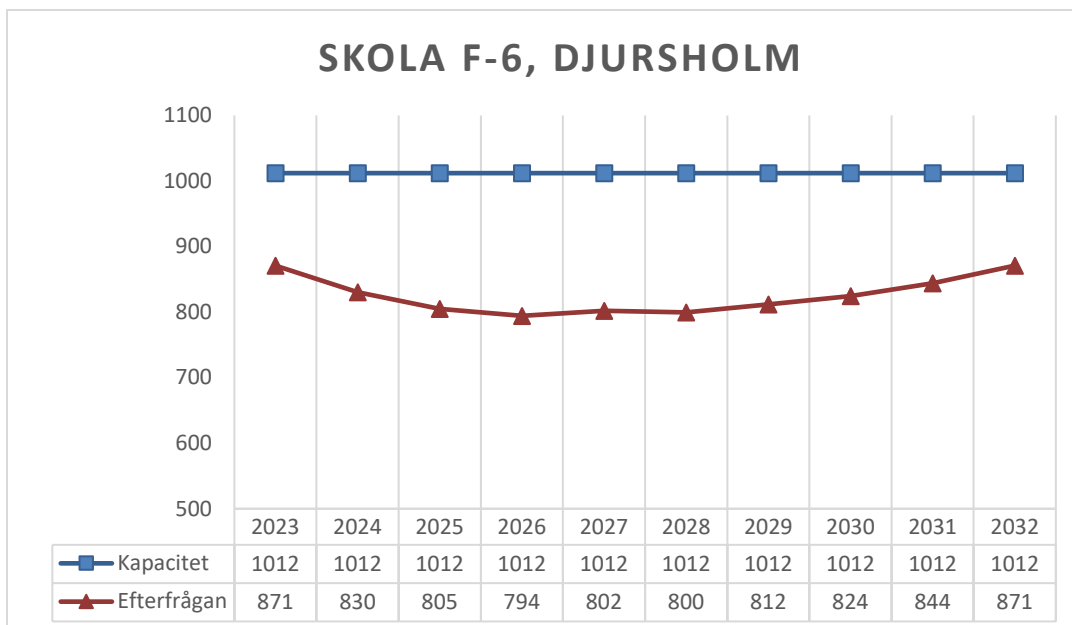
6.12 Djursholm, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

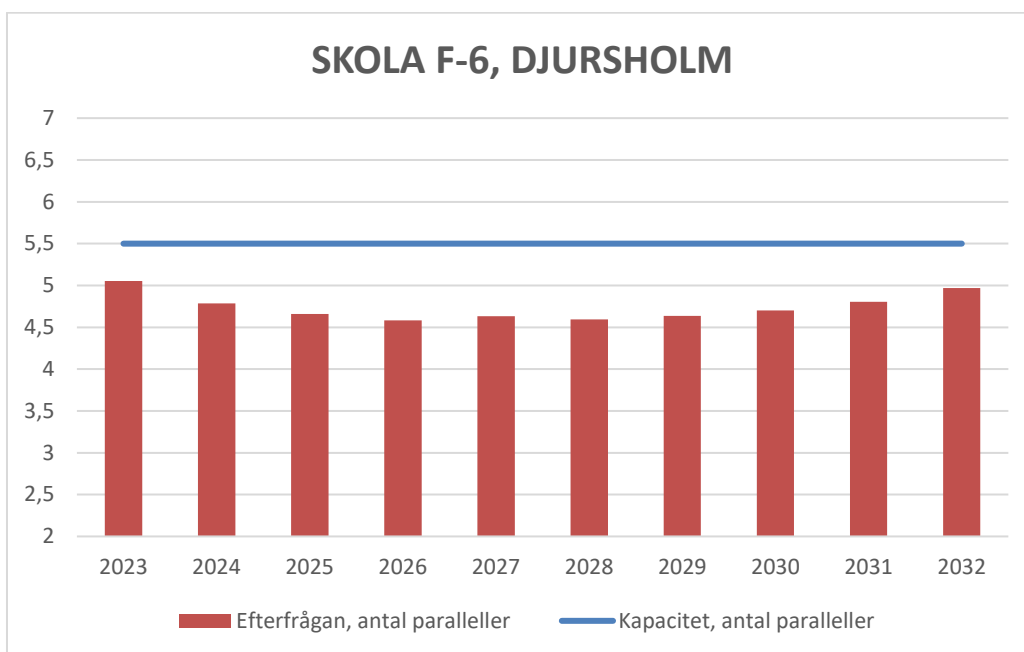
Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2022) ⁶	Årskurser	Antal inskrivna våren 2022 (ej DK)	Fastighetsägare
Ekebyskolan (kommunal)	300	F-6	275 (7)	Danderyds kommun
Elevverket (fristående)	175 ⁷	F-6	182 (13)	Danderyds kommun
Vasaskolan (kommunal)	350	F-6	225 (16)	Danderyds kommun
Vendestigens skola (fristående)	87	F-6	66 (23)	Danderyds kommun
Ösbyskolan (fristående)	100	F-3	97 (2)	Danderyds kommun
Totalt	1012		845 (61)	

⁶ Kapaciteten i kommundelen har i årets lokalförsörjningsplan bedömts uppgå till 1012 platser då en privatägd lokal ingår inte längre i kapacitetsunderlaget samt att vakanta lokaler (Bullerbyn) inte inräknats då den för närvarande hyrs av kommunstyrelsen.

⁷ Kapaciteten utgörs av två lokaler, Fastigheterna Embla 9 samt Sökvabäck 7.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Antalet elever minskar successivt fram till 2026 och det finns ett fortsatt överskott på skolplatser i kommundelen. Efter år 2026 beräknas efterfrågan öka något men en överkapacitet föreligger fortfarande.

Fastigheten Embla 9, tidigare Svalnässkolan, har en ökad kapacitet jämfört med tidigare underlag. Anledningen är att den fristående aktör som nu bedriver skola i fastigheten, bedömer kapaciteten avsevärt högre än den tidigare kommunala skolenheten.

Då andelen elever fortsatt sjunker och en överkapacitet kommer föreligga under hela prognosperioden behövs en fördjupad översyn av kapaciteten i kommundelen.

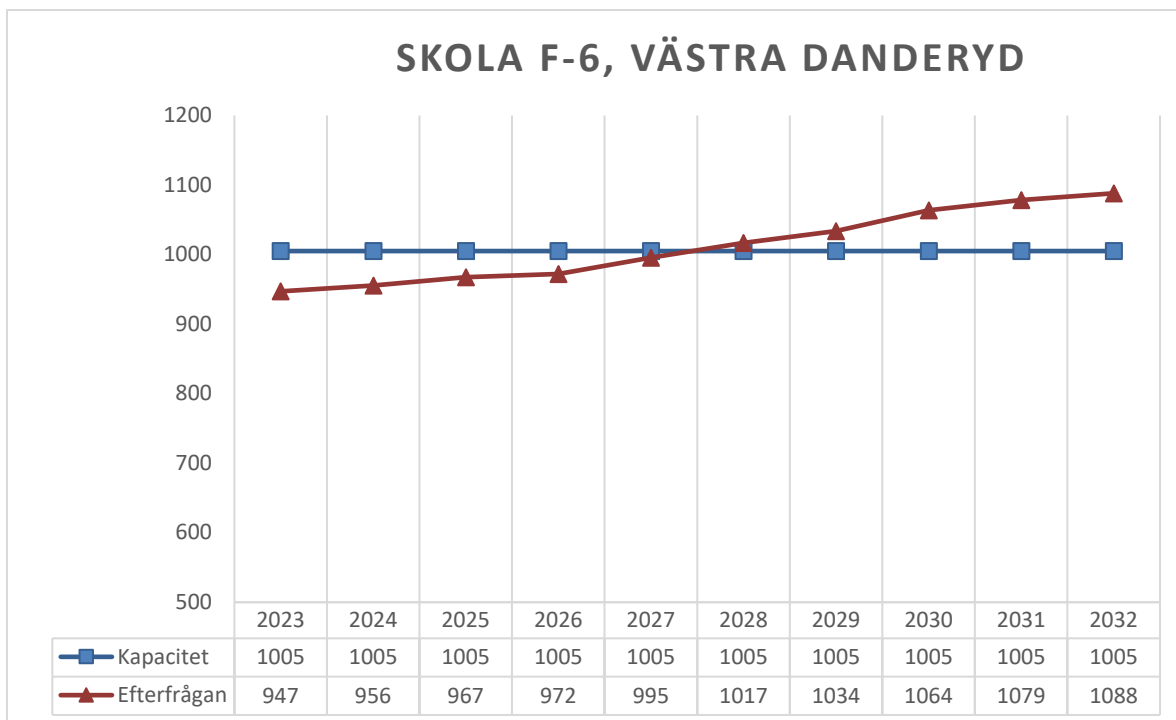
Lokalförsörjningsplan 2023-2032

6.13 Västra Danderyd, elever 6 - 12 år

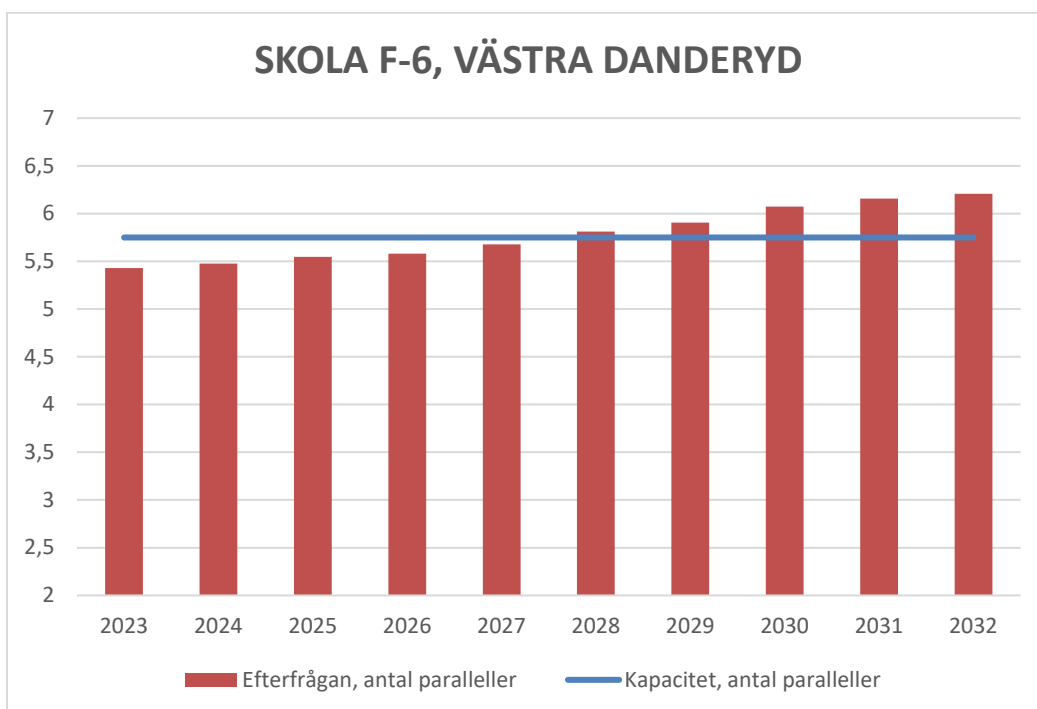
Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Årskurser	Antal inskrivna våren 2022 (Ej DK)	Fastighetsägare
Baldersskolan (kommunal)	200	F-3	160 (7)	Danderyds kommun
Danderyds Montessoriskola (fristående)	130	F-6	106 (5)	Danderyds kommun
Kevingskolan (kommunal)	350	F-6	229 (16)	Danderyds kommun
Kyrskolan (kommunal)	325	F-6	396 (14)	Djursholms AB
Totalt	1005		891 (42)	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 1005 platser. Antalet elever uppgår till 891 varav 42 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

I Västra Danderyd är kapaciteten de närmaste åren tillräcklig för behovet men inom några år beräknas enligt befolkningsprognosen antalet elever att öka. En ombyggd Kevingseskola behövs från år 2027 enligt nuvarande befolkningsprognos men för närvarande finns en avvikelse i förväntad elevökning enligt prognosen jämfört med det faktiska utfallet av antal elever i kommunen som helhet. Denna trend har varit ett faktum under flertalet år. Eventuella kapacitetshöjningar i kommundelen måste därför beaktas noggrant innan, eller om, de ska genomföras. Kapacitetsberäkningen bör även ta hänsyn ombyggnadsplanerna för Stocksundskolan, då elever i de södra delarna av västra Danderyd har närhet till den skolan samt att tillgänglig kapacitet förväntas föreligga i Stocksund under prognosperioden.

Den framtida Kevingseskolan bör maximalt utformas för upp till två paralleller i en F-6 organisation (skolans nuvarande kapacitet) samt lokaler för grundskola årskurs 1–6. Skolans lokaler bör vara flexibla och kunna ställa om mellan skola och förskola vid tider av hög eller låg efterfrågan i respektive verksamhetstyp.

6.14 Stocksund, elever 6 - 12 år

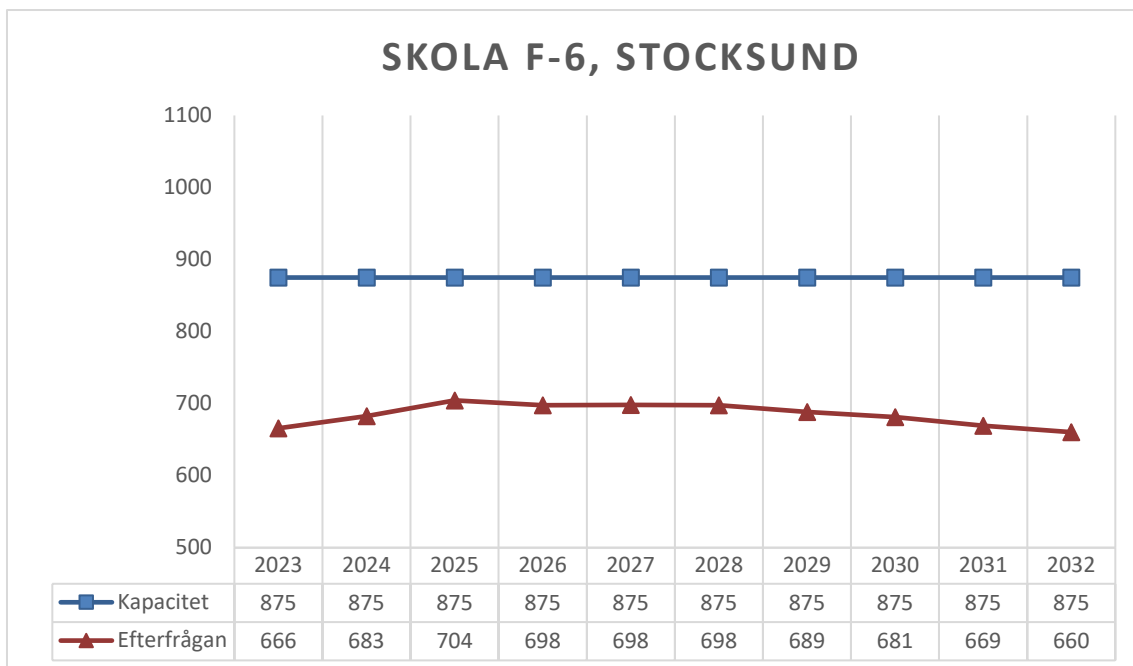
Nuläge skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Årskurser	Antal inskrivna våren 2022 (ej DK)	Fastighetsägare
Långängsskolan (kommunal)	300 ⁸	F-3	176 (2)	Danderyds kommun
Stocksundsskolan (kommunal)	575 ⁹	F-6	484 (18)	Danderyds kommun
Totalt	875		660 (20)	

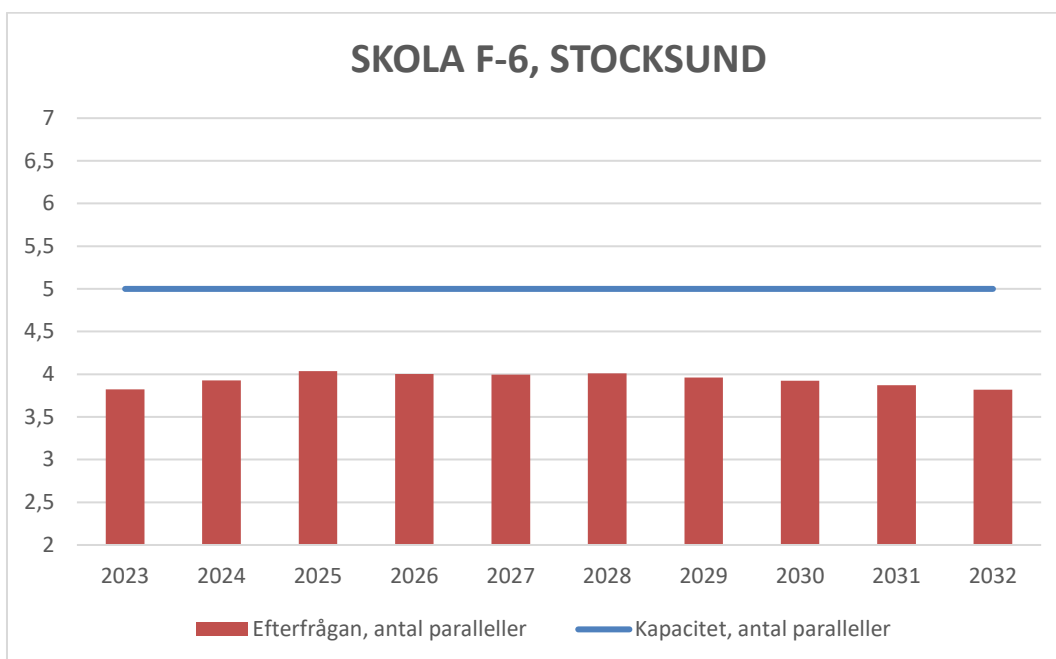
⁸ Kapaciteten på Långängsskolan har jämfört med lokalförsörjningsplanen för åren 2022-2031 ökat platser utifrån den av Kommunstyrelsen beslutade planeringsinriktningen (KS 2019/0319).

⁹ Kapaciteten på Stocksundsskolan har jämfört med lokalförsörjningsplanen för åren 2022–2031 ökat platser utifrån förnyade bedömningar av lokalerna samt utifrån den av Kommunstyrelsen beslutade planeringsinriktningen (KS 2019/0319).

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

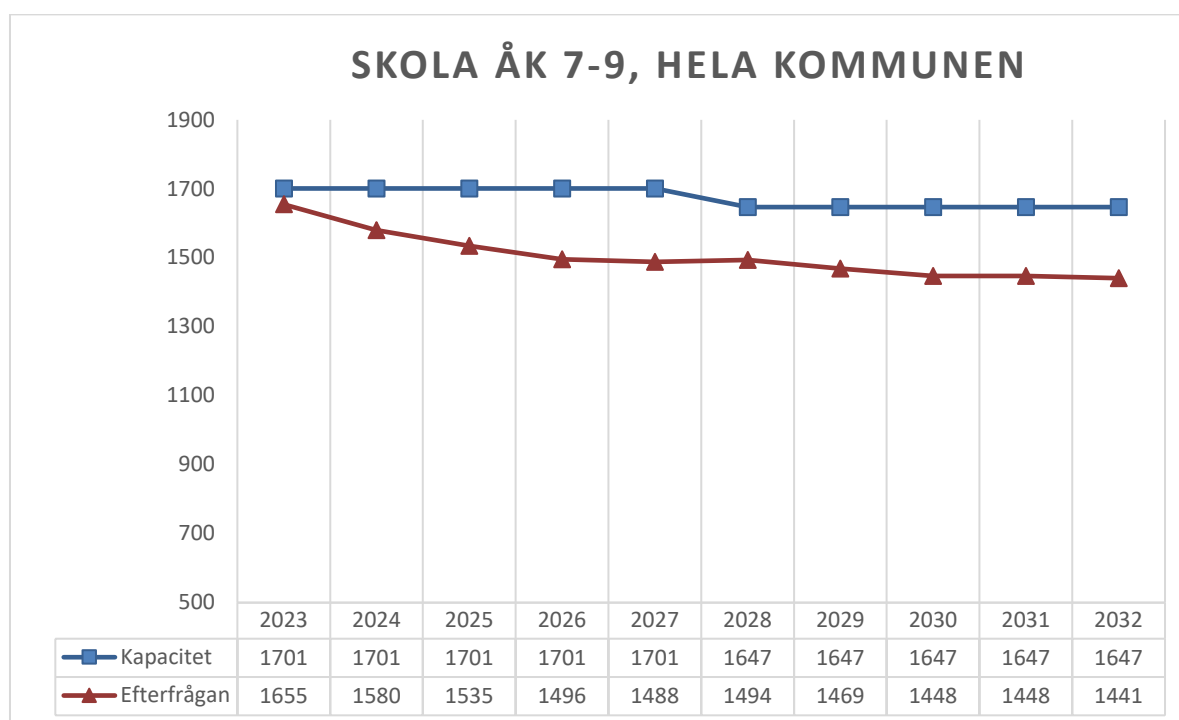

Elevprognosen för kommundelen Stocksund visar på en överkapacitet under hela prognosperioden. Från 2025 minskar efterfrågan i kommundelen. Inom Stocksund finns ett inriktningsbeslut om att ersätta Stocksundskolans paviljonger med permanenta lokaler. Den ombyggda Stocksundsskolan kommer att få bättre möjligheter att hantera fullstora klasser i samtliga årskurser. Den planerade kapaciteten i den ombyggda skolan är tillsammans med Långängsskolan planerad till fem paralleller i årskurserna F-6. Inför definitivt beslut om skolornas storlek är det viktigt att kapaciteten i Djursholm och västra Danderyd vägs in.

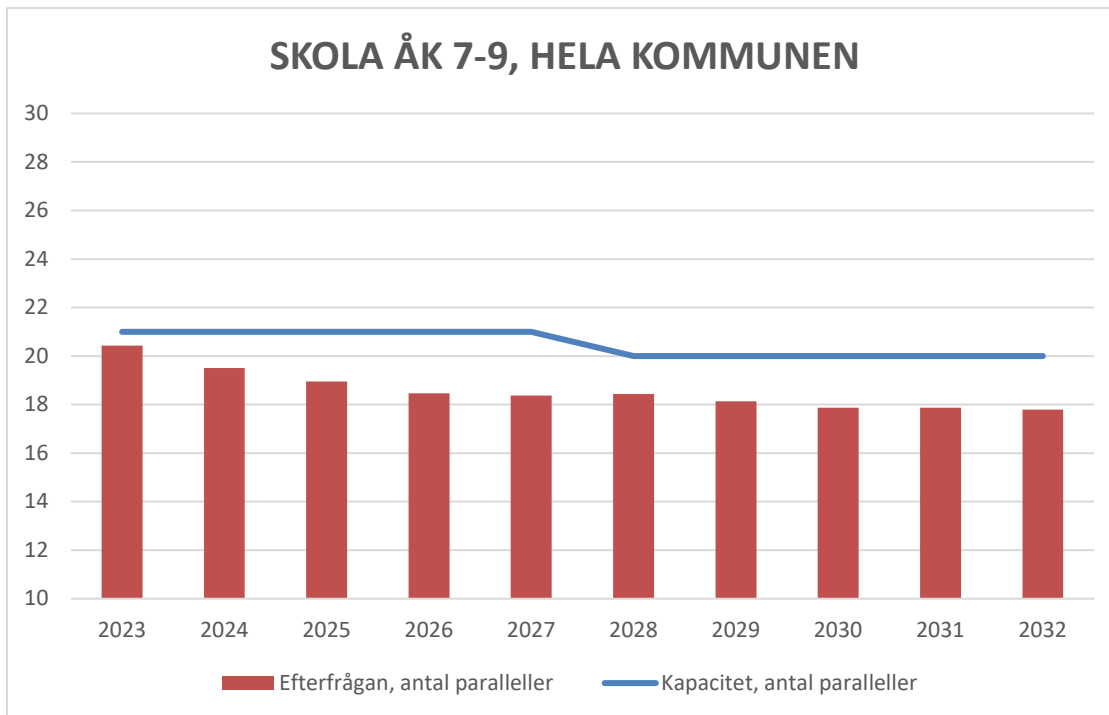
Lokalförsörjningsplan 2023-2032

6.15 Behovsanalys för högstadieskola, elever 13 - 15 år

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2022)	Årskurser	Antal inskrivna våren 2022 (ej DK)	Varav kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Fribergaskolan (kommunal, västra Danderyd)	567	7-9	577 (39)	--	Danderyds kommun
Mörbyskolan (kommunal, västra Danderyd)	486	7-9	508 (125)	Cirka 54	Danderyds kommun
Viktor Rydbergs samskola (fristående, Djursholm)	648	7-9	568 (52)	--	Danderyds kommun
Totalt	1701		1653 (216)		

Prognos: Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar boende i kommunen väljer skola (åk 7-9) i kommunen.

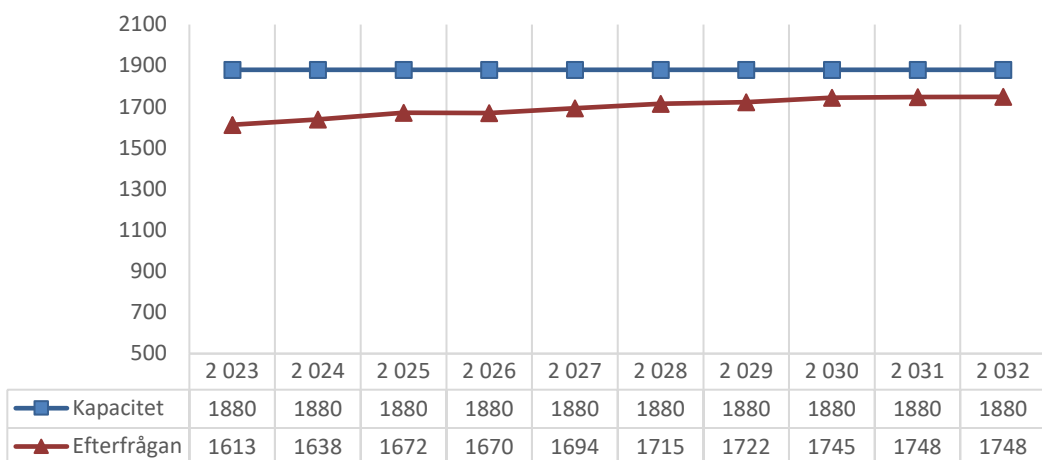

De tre skolorna med årskurs 7–9 klarar med paviljonger det förväntade behovet de närmaste åren med en viss överkapacitet. Under hela prognosperioden minskar dock efterfrågan på platser. Redan hösten 2022 har Fribergaskolan minskat intaget med en klass i årskurs 7. Från år 2027 minskar kapaciteten som redovisas i tabellerna med två klassrum om 27 platser vardera samt två klassrum för NO-undervisning. Minskningen utgörs av en avetablering av en paviljong vid Mörbyskolan.

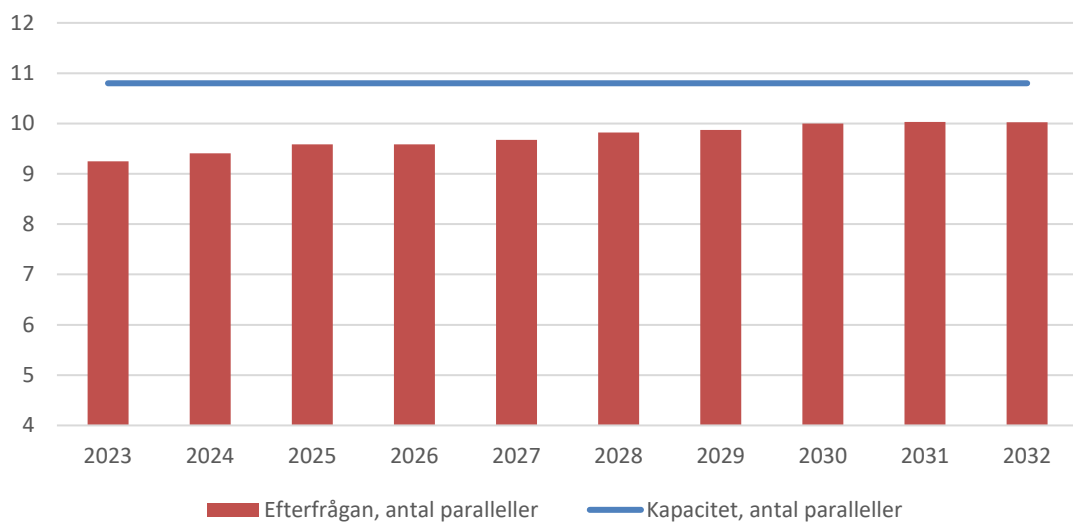
6.16 Kombinationer av kapacitetsberäkningar årkurs F-6 mellan olika kommunalar

Då efterfrågan av skolplatser över tid kan variera mellan olika kommunalar och elever som bor nära gränsen till annan kommunal kan förväntas gå i skola i angränsande kommunal beskrivs nedan olika kombinationer av kapacitetsberäkningar. Skolan i Enebyberg är inte med i dessa beräkningar.

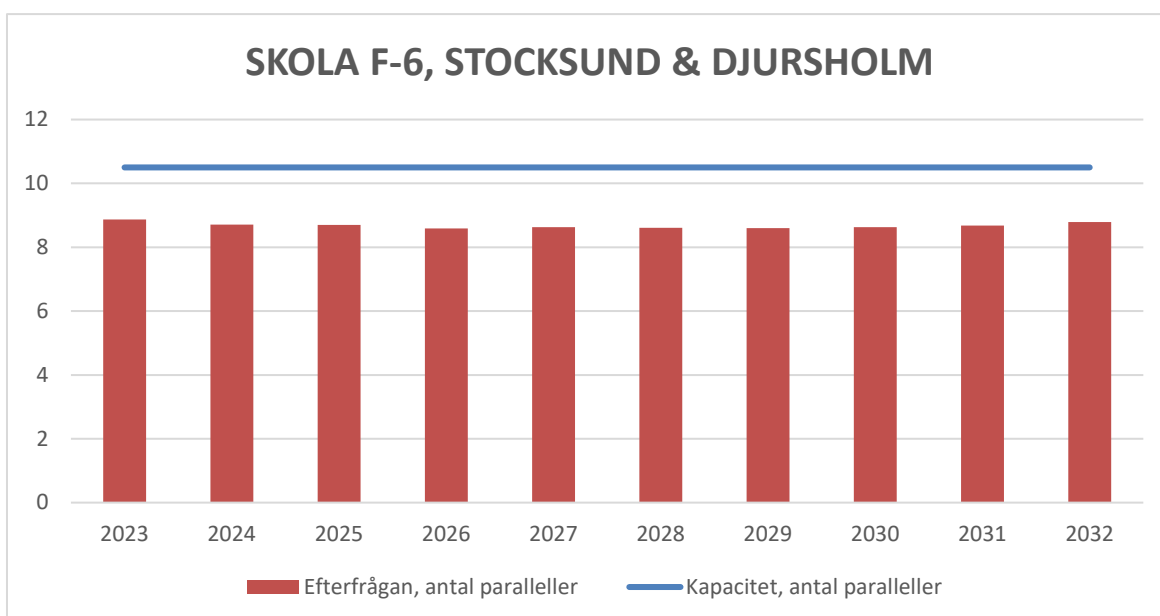
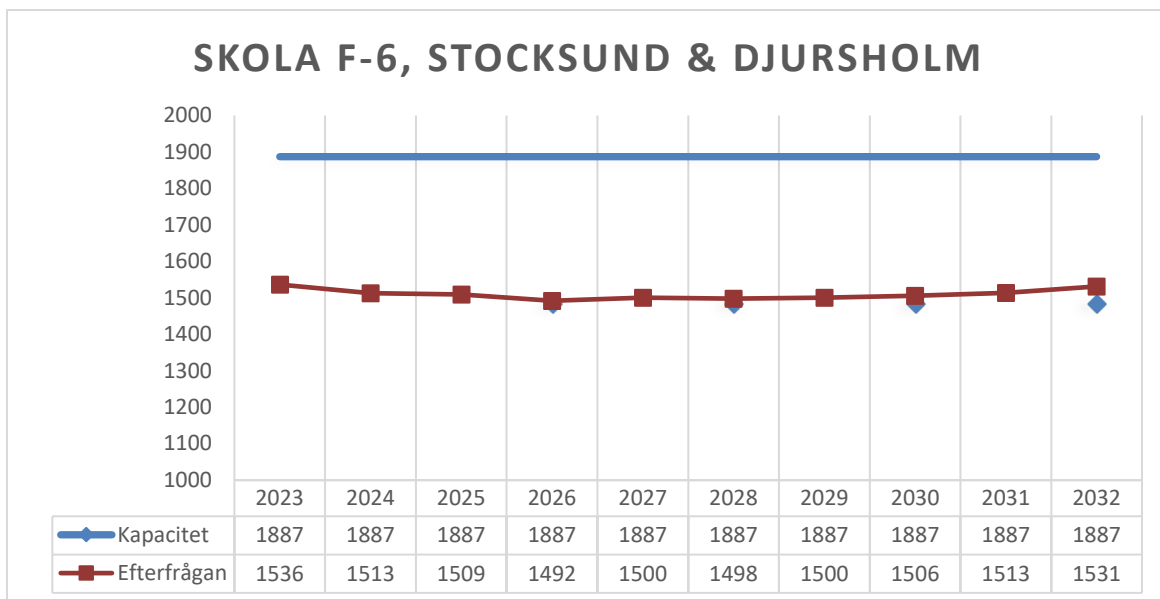
SKOLA F-6, STOCKSUND & VÄSTRA DANDERYD

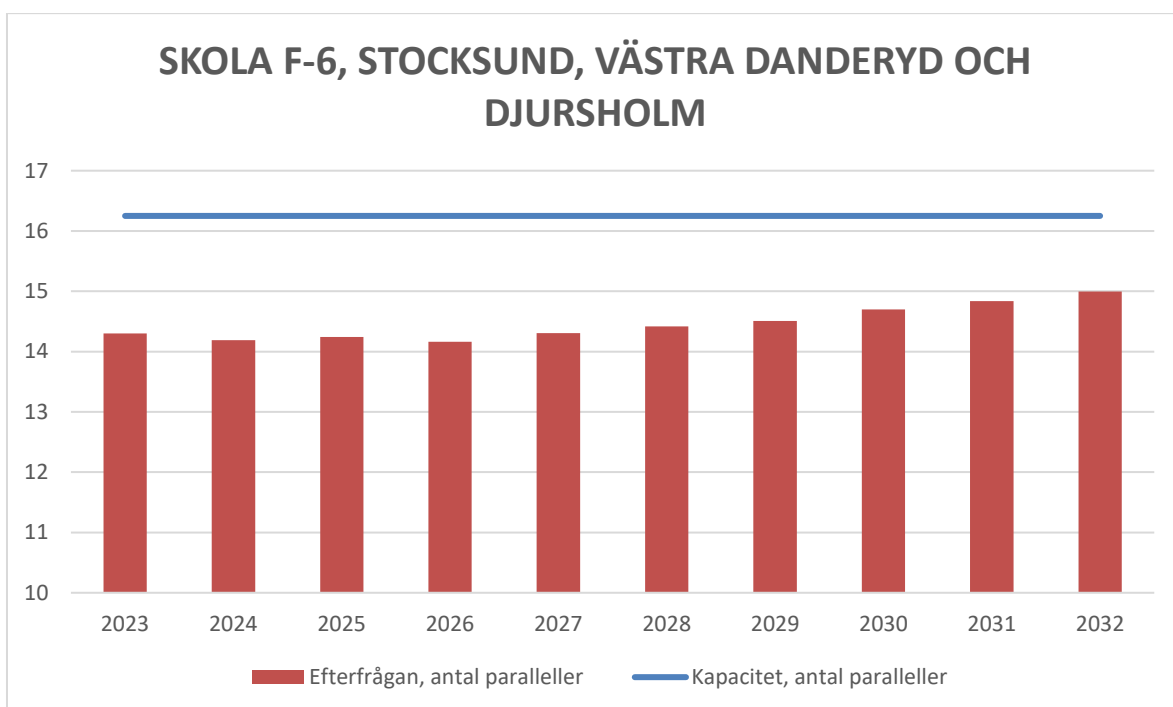
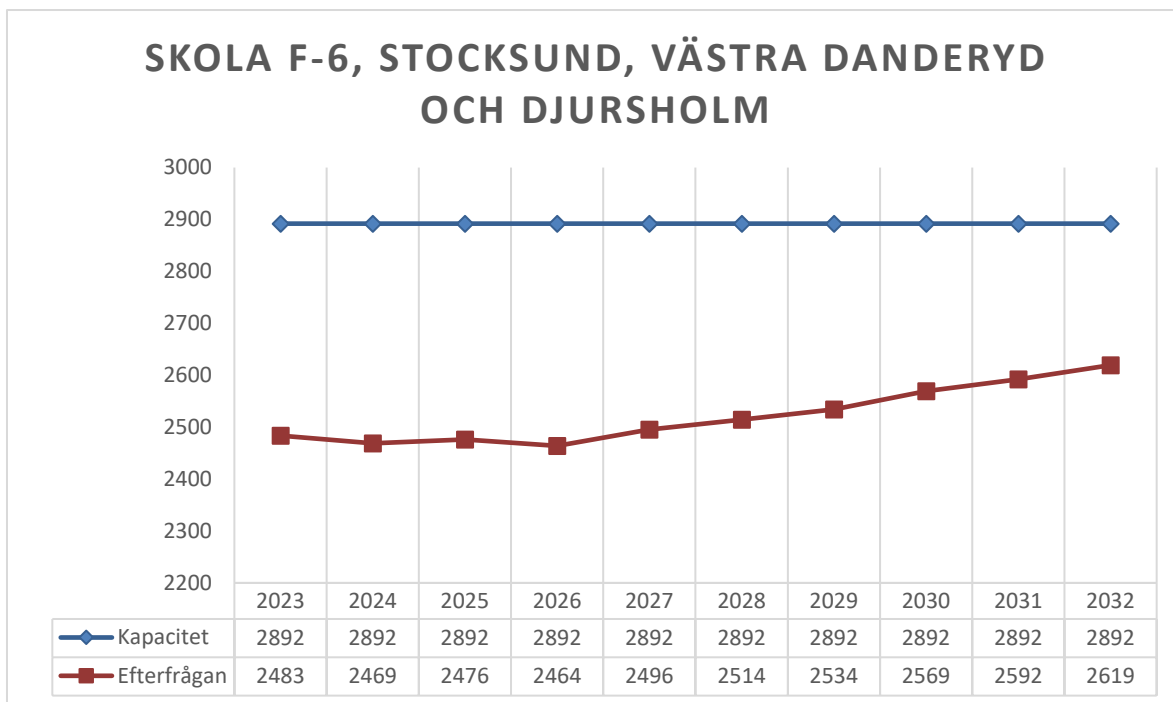
SKOLA F-6, STOCKSUND & VÄSTRA DANDERYD

En samlad kapacitetsberäkning av skolorna i Västra Danderyd och Stocksund visar på ett kapacitetsöverskott om drygt en parallell årskurs F-6 eller ca 200 elever år 2027. Efterfrågan prognosticeras att öka och ett kapacitetsöverskott om knappt en parallell föreligger fortfarande år 2032.

En samlad kapacitetsberäkning av skolorna i Stocksund och Djursholm visar på ett kapacitetsöverskott om nära två parallella årskurser eller drygt 350 elever år 2027. Efterfrågan visar på marginella förändringar under hela prognosperioden.

En samlad kapacitetsberäkning av samtliga F-6 skolor förutom Enebyberg visar på ett kapacitetsöverskott om ca två parallella årskurser eller drygt 400 elever år 2027. Dock visar befolkningsprognosen fortsatt på en ökning av antalet elever fram till 2032. Merparten av ökningen utgörs av en förväntad ökning i kommundelen Västra Danderyd. Som tidigare angivits har det historiska utfallet inte motsvarat de prognoser som tagits fram varpå en viss försiktighet måste tillämpas.

6.17 Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden

Förskola, barn 1–5 år

Västra Danderyd

Kapaciteten är i de närmsta åren i balans med behovet men kommer enligt prognosen senare att behöva utökas. När nya bostadsområden byggs ska behovet av nya förskoleplatser tas med i detaljplanearbetet. Kevinge förskola bör utökas till 6 avdelningar för totalt 100 barn för att säkerställa behovet av förskoleplatser i det centrala läget men också för att ta höjd för framtida bostadsbyggande i området som sträcker sig bortom aktuell prognosperiod.

Djursholm

Kapaciteten kommer att vara tillräcklig under större delen av prognosperioden. Mot slutet av prognosperioden ser efterfrågan ut att vara större än tillgången på platser. Beredskap för en viss utökning av kapaciteten måste därför beaktas i de lokaler som kommunen förfogar över. I kommundelen finns flertal förskolor som är belägna i villor och andra lokaler som inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. En översyn av lokalernas tekniska skick bör utredas för att kunna initiera lokalbyten vid avvecklande av verksamheter.

Enebyberg

I kommundelen föreligger en mindre överkapacitet av förskoleplatser under prognosperioden. En stor andel av de barn som är inskrivna på förskolor i området är inte bosatta i Danderyds kommun. En utökning av kapaciteten är därmed inte befogad under de kommande åren. En utredning av den faktiska kapaciteten vid de fristående förskolorna kommer att genomföras under 2022.

Stocksund

I Kommundelen är efterfrågan på förskoleplatser relativt jämn under prognosperioden även om en viss minskning kan noteras. Inga åtgärder är nödvändiga utifrån ett kapacitetsmässigt perspektiv.

Grundskola, elever 6–12 år

Med anledning av det prognostiserade överskottet om ca 400–500 elever, motsvarande drygt en tvåparallellig F-6 skola, föreslår bildningsförvaltningen sammanfattningsvis att en fördjupad och kommundelsövergripande översyn av skolkapaciteten i samtliga kommundelar förutom Enebyberg genomförs.

Västra Danderyd

Västra Danderyd är den kommundel som är svårast att bedöma. I nuläget ses en tydlig elevminskning i t ex Kevingskolan men befolkningsprognoserna pekar i motsatt riktning. Osäkerhet råder kring i vilken utsträckning barnfamiljer kommer att flytta in i den de senaste årens samt den planerade nybyggnationen. I kommundelen är kapaciteten tillräcklig de närmsta åren men på sikt behöver kapaciteten samplaneras med utvecklingen i Stocksund men även Djursholm.

Djursholm

I kommundelen är kapaciteten betydligt högre än behovet under hela prognosperioden. Verksamheterna påverkas negativt vid ett flertal tomma platser under längre tid. Det blir omöjligt i längden att hålla kvalitet och utöva uppdraget på ett utvecklande sätt vilket ger konsekvenser för barn- och elevgrupper, medarbetare och chefer. En fortsatt översyn kring möjligheten att ställa om lokaler för andra verksamhetsområden bör genomföras för att möta överkapaciteten.

Stocksund

Beslut är fattat att byta ut de tillfälliga paviljongerna på Stocksundsskolan. Enligt nuvarande tidplan kan projektet vara genomfört till år 2027. Efterfrågan på skolplatser i Stocksund visar på en minskande trend de kommande åren men skolan är ändå i behov av en modernisering genom t ex utbyggnad av klassrumsstorleken samt att beaktande tas till att stora delar av lokalerna (paviljongerna) är uppställda med tillfälliga bygglov och måste permanentas. Trenden är dock osäker i och med bostadsbyggandet i Mörbylund. Det är också viktigt att bevaka efterfrågan på skolplatser i samklang med planeringen för Kevingskolan.

Enebyberg

Kommunfullmäktige har beslutat om en inriktning som syftar till att temporära lokaler tas bort och ersätts med permanenta lokaler. Den nya skolan ska utformas som en 4-parallellig skola för årskurserna F-6. Under prognosperioden minskar efterfrågan på skolplatser men osäkerheten i bostadsbyggandet och skolans relativt isolerade placering i kommunen medger en viss överkapacitet. Nya lokaler för skolverksamhet i Enebyberg kan i sin helhet stå klara tidigast år 2029.

Grundskola 13–15 år

Efterfrågan minskar under hela prognosperioden. Då efterfrågan sjunker de kommande åren skapas möjlighet att ta bort paviljongen vid Mörbyskolan. Det är därför viktigt att bevaka efterfrågan på skolplatser och, om behov uppstår, initiera kapacitetshöjande/kapacitetsänkande åtgärder i god tid. Sannolikt kan en del av den prognostiserade elevminskningen i högstadiet kompenseras med elevtillskott från angränsande kommuner.

Projekt	Kommun del	Prognos: Färdigst ällande år	Fastighetsägare	Kommentar Nuläge
Ny förskola Mörbylund	Stocksund	2025	Extern	Ny förskola i bottenvåning på bostadshus i Mörbylund. 100 platser. Tidplan oklar.
Avveckling av Prästkragens förskola	Stocksund	2025	Danderyds kommun	Avveckling av befintlig förskola. (90 platser). Ersätts av ny förskola i Mörbylund. Tidplan oklar.
Stocksundsskolan och Långängsskolan¹⁰ Ersätta paviljonger med permanenta lokaler på Stocksundsskolan.	Stocksund	2027	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår
Enebybergs skola Ersätta paviljongerna med permanenta lokaler. Kapacitet för 4 paralleller F-6. Idrottshall ersätts med ny hall.	Enebyberg	2029	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår.
Kevingeskolan¹¹ Förbereda för 2 paralleller	Västra Danderyd	Oklar tidplan	Danderyds kommun	Omtag inriktningsutredning. Ny analys behöver tas fram
Kevinge förskola¹² utökas/ersätts med ny förskola med 6 avdelningar. Motsvarande cirka 100 platser.	Västra Danderyd	Oklar tidplan	Danderyds kommun	Omtag inriktningsutredning. Ny analys behöver tas fram (Samplaneras med projekt Kevingeskolan).

¹⁰ Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §41 att förnya avropet för Stocksundsskolan utifrån nya förutsättningar gällande elevunderlaget och nyckeltal vid ny- och ombyggnation.

¹¹ Nya bedömningar kring behovet har gjorts under 2022.

¹² Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §42 att avropa en utökning till 6 förskoleavdelningar inom verksamheten vid Kevinge förskola. Utredningen ska samplaneras med projekt Kevingeskolan.

7 Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala driften av bibliotek, kulturverksamhet, fritidsgårdar, idrottsplatser, föreningsstöd samt är beställare av och finansierar kultur- och musikskoleverksamhet.

Verksamhetslokaler inom kultur- och fritidsområdet behövs för, bland annat, kultur- och biblioteksändamål, fritidsgårdar, hembygdsgrändar/föreningshus, sporthallar samt idrottsplatser. Lokalerna hyrs huvudsakligen av tekniska kontoret men även indirekt genom kommunens skolor i syfte att tillhandahålla tider i gymnastik- och idrottshallar för idrottsföreningarnas aktiviteter. För kommunens idrottsanläggningar har nämnden det fulla ansvaret för underhåll samt om- och nybyggnation vid projekt som understiger 15 mnkr. För projekt som överstiger 15 mnkr används den kommungemensamma processen för lokalförsörjning. I Danderyd finns ett flertal anläggningar för kultur- och fritidsändamål. Bland annat finns det i kommunen fyra folkbibliotek, fem idrottsplatser, två ishallar och ett ridhus. Dessutom finns det ett 20-tal fotbollsplaner i kommunen.

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsplatser då dessa är väl representerade i kommundelarna. Jämförande statistik från Sveriges kommuner och regioner samt Kungliga biblioteket tyder på att Danderyd, i förhållande till snittet i Stockholms län, har en god tillgång på konstgräsplaner, ishallar och bibliotek men en något lägre tillgång på större idrottshallar. I dagsläget växer flera idrottsföreningar i medlemsantal och antalet aktiviteter ryms inte längre i befintliga anläggningar och lokaler. Detta medför att föreningar får tacka nej till barn och ungdomar som vill börja idrotta.

Forskning visar att en meningsfull fritid och fysisk aktivitet är viktigt både för välmående och för att motverka psykisk ohälsa samt förebygga folkhälsosjukdomar. Folkhälsan omfattar alla aspekter av hälsa, såväl psykisk, social som fysisk. Föreningarna är kultur- och fritidsavdelningens viktigaste samarbetspartners och rätt förutsättningar måste ges för att ta emot barn- och ungdomar som vill idrotta.

7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2023–2032

Inom kommunen finns det behov av nya idrottshallar. De idrottshallar som finns idag är fullbelagda och ofta av mindre storlek vilket inte uppfyller kraven för alla idrotter och föreningsaktiviteter. Kommunfullmäktige har beslutat att uppdra åt kommunstyrelsen att upprätta förslag till planeringsinriktning för ytterligare en fullstor idrottshall inom Danderyds kommun. Uppdraget ska delrapporteras till kommunstyrelsen senast under första kvartalet 2023 (KS 2021/0404).

Den senaste bedömningen av den tekniska statusen på Mörbybadet, som Tekniska kontoret gjorde 2021, visar att badet med rimliga underhållsåtgärder kan användas i ytterligare 8–10 år.

Frågan om badhus behöver därför utredas vidare. Bedömningen är att det finns väl tilltagen tid för att utreda och fatta nödvändiga beslut i badhusfrågan innan nuvarande Mörbybadet har tjänat ut.

Utöver ovanstående större projekt planeras ett flertal mindre projekt som ingår i kultur- och fritidsnämndens investeringsansvar för kommunens idrottsplatsanläggningar.

7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden

Typ av anläggning	Kommundel	Prognos: Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
Idrottshall	Ej beslutat	Oklar tidplan	Ej beslutat	Utredning inleds
Nytt badhus	Västra Danderyd	Oklar tidplan	Ej beslutat	Utredning inleds

8 Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att ge stöd, hjälp och service till människor som på grund av funktionsnedsättning, sociala och/eller ekonomiska svårigheter är i behov av det. Nämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg vilket bl.a. innefattar boenden för olika ändamål samt frågor som rör personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Det stöd och den service som ges till personer med behov av vård och omsorg sker via hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet, personlig assistans, sysselsättning och öppen verksamhet inom kommunens egen regi. Lokalbehovet för att bedriva ovanstående verksamheter består av verksamhets- och kontorslokaler för vård- och omsorgsverksamheterna, bostäder inom socialnämndens ansvarsområde, lokaler för personlig assistans, daglig verksamhet för sysselsättning inom LSS samt dagverksamhet för personer med demenssjukdom. De boenden som Socialnämnden enligt SoL och LSS är skyldig att tillhandahålla kan t.ex. vara skyddat boende för våldsutsatta, HVB (hem för vård eller boende/stödboende) till en person med beroendeproblematik och eller psykisk problematik, boende för ensamkommande flyktingbarn, gruppboenden samt boende till nyanlända.

8.1 Beskrivning av boendetyper

Vård- och omsorgsboende

Enligt 5 kap. 5 § Sol. (Socialtjänstlagen) ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. Den enskildes behov av vård- och omsorgsboende utreds av socialkontorets biståndshandläggare i enlighet med lagbestämmelserna. De boendeformer som erbjuds är vård- och omsorgsboende med heldygnsoomsorg för personer med omfattande fysiska omvårdnadsbehov samt för personer med demenssjukdom. De vård- och omsorgsboenden som ingår i kommunens kundvalssystem upphandlas enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) från och med 2016.

Korttidsplatser

Korttidsvistelse innebär en tillfällig vistelse på ett boende där det finns tillgång till omsorg och service dygnet runt. För att komma till korttidsvistelse krävs det ett beslut av biståndshandläggare. Syfte med korttidsvistelse kan vara:

- Avlastning till anhöriga som vårdar den enskilde
- När tid behövs för att utreda om den enskilde kan återgå till det egna hemmet efter en sjukhusvistelse eller behöver vård- och omsorgsboende. Målet är att behovet av korttidsvistelse minskar i samma takt som kundens insatser från både kommun och landsting/region Stockholm samordnas enligt LUS (Lagen om samverkan vid utskrivning).

- I avvaktan på första lediga plats i vård- och omsorgsboende, om behovet av omsorg är så omfattande att det inte kan tillgodoses med stöd av hemtjänstinsatser under väntetider.

Seniorbostäder och trygghetsbostäder

Seniorbostad är ingen biståndsbedömd insats och är därmed ett frivilligt åtagande för kommunen. Bostäder kan erbjudas av den privata marknaden såväl som genom kommunen. Den sökande ska vara folkbokförd i Danderyds kommun samt att denne ska fylla 75 år under året ansökan inkommer. Tilldelningen av trygghets- och seniorlägenhet kan ske tidigast då den sökande fyllt 75 år och att de sökande i första hand blir anvisade utifrån kötid. I undantagsfall kan sökanden prioriteras utifrån särskilda behov. Socialnämnden bedömer att trygghetsboende ska prioriteras med huvudmotiveringen att kraven för trygghetsboende, vilka innefattar tillgänglighet, service och aktiviteter, är lämpliga att satsa på för de äldre.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 5 kap. 7 § SoL) är en så kallad rättighetslag som ger personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet till stöd och service. Bostad med särskild service kan bli aktuellt då personer med funktionsnedsättning trots stöd inte klarar ett vanligt boende. Boendet kan utformas på olika sätt, men de vanligaste formerna är gruppboende, serviceboende och annan särskilt anpassad bostad där enskilda bor i egna lägenheter. Boende till personer med funktionsnedsättning kan beviljas enligt 9 § punkt 9 LSS bostad med särskild service för vuxna. Socialnämnden kan också bevilja ansökningar om boende för barn och unga enligt 9 § punkt 8 LSS.

Gruppboende

Gruppboende är för enskilda som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med behov av personal mer eller mindre kontinuerligt dygnet runt.

Serviceboende

En serviceboende utgörs av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade. Personligt stöd ges i den omfattning som den enskilde behöver av en fast personalgrupp. De som bor i en serviceboende ska ha tillgång till gemensamhetslokal eller träffpunkt.

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

En särskilt anpassad bostad är ofta en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet som är anpassad efter den enskildes behov. Det gäller enbart en viss grundanpassning för fysiska funktionsnedsättningar och behovet av stöd i bostaden ska inte vara alltför omfattande (RÅ 2010 ref. 91).

Bostad med särskild service för barn eller ungdom

Insatsen ska ses som ett komplement till föräldrahemmet och kan ges antingen i ett familjehem eller i en bostad med särskild service. Omvårdnad ingår i insatsen och behoven är ofta omfattande och medicinskt komplicerade.

Socialpsykiatri

Bostad med särskild service kan bli aktuellt för den som inte klarar att bo själv och behöver stöd av personal under större delen av dygnet. I ett gruppboende bor man i egen lägenhet och det finns också gemensamma lokaler som ger möjlighet till samvaro. Kommunen kan också erbjuda en *boendekedja*, dvs. att en boende kan gå vidare till en egen lägenhet med bibehållet stöd från gruppboendet.

Bostäder med korttidskontrakt

Danderyds kommun har ett antal bostäder som i särskilda fall kan hyras ut i form av korttidskontrakt till personer som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Korttidskontrakt kan endast beviljas till personer som är särskilt utsatta på den öppna bostadsmarknaden och som behöver stöd från olika myndigheter för att få, klara av och/eller behålla ett eget boende. Enbart bostadslöshet är inte en grund för att beviljas ett korttidskontrakt. Korttidskontrakten kan inte överlåtas till ett första-handskontrakt för den enskilde. Korttidskontrakten är uppdelade i två kategorier: Genomgångs- och träningslägenheter. Träningslägenheter är avsedda för personer som är folkbokförda i Danderyds kommun. Genomgångslägenheterna är avsedda för de nyanlända som kommunen tar emot via Migrationsverket.

Träningslägenhet

Träningslägenhet är en resurs för vuxna personer som är i behov av särskilt stöd från socialtjänsten för att klara ett eget boende. Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet är inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet. Lägenheten kontrakteras av socialkontoret och hyrs ut i andra hand till den enskilde.

Genomgångslägenheter/bosättning för nyanlända

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd. En genomgångsbostad innebär att de nyanlända får en bostad under en begränsad tid, 1–2 år, samtidigt som de får stöd med att etablera sig på den svenska bostadsmarknaden. Kontraktet kan herefter förlängas under ytterligare maximalt 2 år efter behovsbedömning.

Ensamkommande barn

Hem för vård eller boende (HVB)

Målgruppen för placeringsformen HVB är i första hand ungdomar i åldern 14 - 18 år som av olika skäl behöver placeras i ett boende med personal dygnet runt.

Stödboende

Målgruppen för placeringsformen stödboende är ungdomar i åldern 18 - 20 år som av olika skäl behöver placeras men bedöms klara ett självständigt boende i kombination med socialt och/eller praktiskt stöd. Vid särskilda skäl kan även 16 - 17 åringar kunna bli aktuella för en sådan placering.

8.2 Nuläge boenden

Äldreomsorg

Befintliga platser, vård- och omsorgsboenden

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser	Demensvård	Somatisk vård
Annebergsgården	Danderyds kommun	40	0	40
Klingsta	Danderyds kommun	39	39	0
Stocksundsgården	Danderyds kommun	30	7	23
Storkalmar	Danderyds kommun	16	16	0
Tallgården	Danderyds kommun	65	22	43
Lärkträdet	Danderyds kommun	16	16	0
Villa Odinslund	Stena fastigheter	46	30	16
Svalnäs	Blomsterfonden	36	7	29
		288	137	151
Platser utanför kommunen 2022-04-01		60	46	14
Totalt antal platser		348	183	165

"Platser utanför kommunen" avser LOV-godkända boenden utan för kommunen.

Utifrån länsöverenskommelsen har Danderyds kommun sålt 17 platser i kommunen och köpt 21 platser utanför kommunen.

Korttidsplatser

Platser utanför kommunen 2021-02-17	Antal platser	Demensvård	Somatisk vård
Abonnerade platser	11	3	8
Övriga enstaka platser	6	3	3
Totalt antal platser	17	6	11

Gruppboendestäder

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Platser utanför kommunen 2022-04-01		Antal platser	Demens- vård	Somatisk vård
Abonnerade platser (*1 till från 8/4)		13	5*	8
Övriga enstaka platser		4	3	1
Totalt antal platser		17	8	9

*Nya Lyckovägen vid projektets färdigställande

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Slättervägen	Danderyds kommun	5
Västerängsvägen	Danderyds kommun	4
Villa Stinsen, f.d. Lyckovägen	Danderyds kommun	6
Eddavägen	Danderyds kommun	5
Anneberg	Danderyds kommun	6
Santararavägen	Danderyds kommun	5
Totalt antal platser		31

Serviceboende

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Torget	Stena fastigheter	11
Gärdesbacke	Danderyds kommun	11
Totalt antal platser		22

Externa platser servicebostäder och gruppboende (5/5 2022)		26
Totalt antal platser inom LSS		79

Socialpsykiatri

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Vasavägen	Danderyds kommun	6
Herrgårdsvägen	Danderyds kommun	6
Platser utanför kommunen (5/5 2022)		4
Totalt antal platser		16

Kommunens bestånd av lägenheter för korttidskontrakt

Totalt har kommunen 239 lägenheter som används som träningslägenheter och som genomgångslägenheter för nyanlända. Lägenheterna är inte reserverade som exempelvis träningslägenheter utan andelen träningslägenheter matchas utifrån efterfrågan och tillgång.

8.3 Befolkningsutveckling

Kommunen har antagit en befolkningsprognos för åren 2022 - 2037 som en del i budgetplaneringsförutsättningarna för åren 2023 - 2025. Befolkningsutvecklingen är ett

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats i boenden, främst gäller det åldersgruppen 85 år och äldre.

Tabellen nedan visar antalet individer inom respektive åldersgrupp från år till år

Åldersgrupper	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	242	244	251	264	278	291	306	314	320	322	321
1-5	1605	1602	1621	1658	1704	1761	1815	1852	1888	1918	1930
6	405	392	401	394	400	421	422	429	435	442	448
7-12	2832	2737	2691	2690	2659	2658	2686	2702	2730	2755	2785
13-15	1660	1655	1580	1535	1496	1488	1494	1469	1448	1448	1441
16-18	1735	1733	1745	1684	1687	1633	1595	1560	1548	1548	1523
19-34	5149	5298	5575	5793	5943	6172	6251	6233	6194	6139	6061
35-44	3594	3623	3708	3808	3910	4033	4152	4224	4288	4335	4352
45-54	4929	4859	4831	4777	4733	4697	4661	4637	4632	4661	4704
55-64	3963	4058	4121	4231	4301	4404	4458	4483	4476	4434	4399
65-69	1392	1401	1410	1403	1426	1470	1531	1586	1663	1725	1743
70-74	1340	1275	1257	1276	1284	1297	1310	1318	1311	1329	1359
75-79	1657	1623	1537	1416	1336	1308	1263	1248	1264	1270	1275
80-84	1110	1203	1316	1399	1456	1439	1416	1349	1255	1193	1167
85-89	667	693	703	742	769	827	893	967	1022	1057	1040
90-94	351	349	359	357	378	382	396	401	421	438	467
95-w	131	129	128	135	136	137	135	137	139	146	146
Totalsumma	32 762	32 874	33 234	33 562	33 896	34 418	34 784	34 909	35 034	35 160	35 161

Tabellen nedan visar förändringar inom de olika åldersgrupperna från ett år till nästa decimaler.

Åldersgrupper	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	2	7	13	14	13	15	8	6	2	-1
1-5	-3	19	37	46	57	54	37	36	30	12
6	-13	9	-7	6	21	1	7	6	7	6
7-12	-95	-46	-1	-31	-1	28	16	28	25	30
13-15	-5	-75	-45	-39	-8	6	-25	-21	0	-7
16-18	-2	12	-61	3	-54	-38	-35	-12	0	-25
19-34	149	277	218	150	229	79	-18	-39	-55	-78
35-44	29	85	100	102	123	119	72	64	47	17
45-54	-70	-28	-54	-44	-36	-36	-24	-5	29	43
55-64	95	63	110	70	103	54	25	-7	-42	-35
65-69	9	9	-7	23	44	61	55	77	62	18
70-74	-65	-18	19	8	13	13	8	-7	18	30
75-79	-34	-86	-121	-80	-28	-45	-15	16	6	5
80-84	93	113	83	57	-17	-23	-67	-94	-62	-26
85-89	26	10	39	27	58	66	74	55	35	-17
90-94	-2	10	-2	21	4	14	5	20	17	29
95-w	-2	-1	7	1	1	-2	2	2	7	0
Totalt år till år	112	360	328	334	522	366	125	125	126	1

8.4 Äldreomsorg

Det finns behov av att:

- Behovet av platser med demensinriktning har stadigt ökat under de senaste åren. Trots att 7 platser på Stocksundsgården och 8 på Tallgården omvandlats från att vara platser med somatisk inriktning till platser med demensinriktning så är behovet av platser till personer med demenssjukdom fortsatt högt varpå kön till de demensinriktade platserna ökat något. Sammanfattningsvis är efterfrågan högre på platser med demensinriktning i jämförelse med platser som har en somatisk inriktning. I maj 2022 så står 13 personer i kö till platser med demensinriktning samtidigt som det endast är en person i kö till plats med somatisk inriktning. Därmed ser socialnämnden ser fortsatt behov av att följa utvecklingen och vid behov omvandla fler somatiska platser till demensplatser.
- Följa konsekvenserna av länsöverenskommelsen. Behovet av vård- och omsorgsplatser kommer att påverkas av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. En annan möjlighet konsekvens av länsöverenskommelsen är att länsöverenskommelsen skulle kunna medföra att Danderydsbor inte skulle kunna få en plats i kommunen. Denna undanträngningseffekt är inget som har observerats men är under bevakning då ses som en möjlig risk.
- Idag köps korttidsplatser utanför kommunen, vilket medför långa resor för anhöriga. Kommunen har beslutat att bygga ett korttidsboende med 27 platser på tomten Ginngungagap, med projektnamnet korttidsboende Djursholm. Överklaganden har medfört förseningar men i nuläget har detaljplanen vunnit laga kraft. Enligt planen ska byggnaden vara klar sent 2024. Bygglovet skulle kunna komma att överklagas vilket skulle kunna innebära ytterligare förseningar.

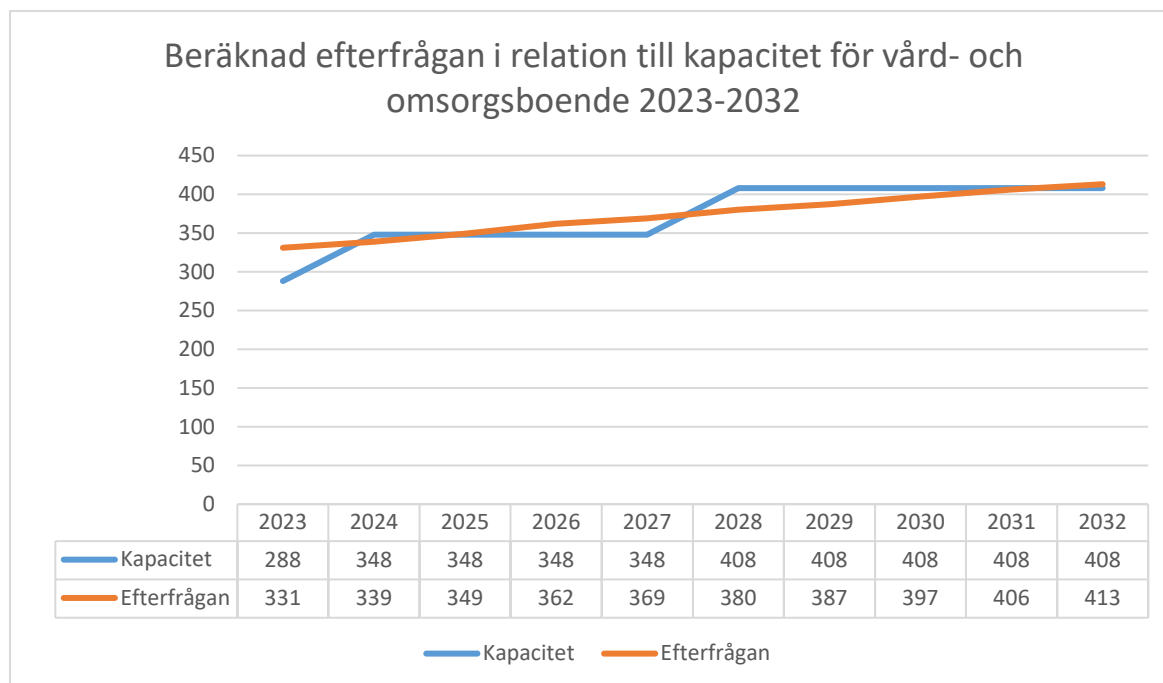
Beräknat platsbehov inom vård- och omsorgsboende

Tabellen nedan visar antalet personer inom olika åldersgrupper vilket sedan har räknats om till ett estimerat behov av platser på vård- och omsorgsboende utifrån nyckeltalet som följer efter tabellen.

Behov av platser på vård- och omsorgsboende											Diff 2022-2032	
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
65-79	4388	4300	4204	4095	4046	4075	4103	4152	4239	4324	4377	-11
Platsbehov	35	34	34	33	32	33	33	33	34	35	35	
80-84	1110	1203	1316	1399	1456	1439	1416	1349	1255	1193	1167	57
Platsbehov	57	61	67	71	74	73	72	69	64	61	60	
85-89	667	693	703	742	769	827	893	967	1022	1057	1040	373
Platsbehov	75	78	79	83	86	93	100	108	114	118	116	
90- år	482	478	486	492	514	519	531	538	560	584	613	131
Platsbehov	159	157	160	162	169	171	175	177	184	192	202	
Totalt platsbehov	325	331	339	349	362	369	380	387	397	406	413	88

Efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden har beräknats enligt följande andelar av totalpopulationen i kommunen;

- 65–79 år: 0,8%
- 80–84 år: 5,1%
- 85–89 år: 11,2%
- 90- år: 32,9%

Tabellen ovan innehåller uppgifter om efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden utifrån befolkningsprognosen. Kapaciteten bygger på att vård- och omsorgsboendet på kv. Ginnungagap är färdigt 2024. Dessutom bygger det på att det byggs ytterligare ett vård- och omsorgsboende i kommunen med 60 platser som står färdigt 2028.

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Seniorbostäder

Utredning av inriktning på seniorbostäder pågår.

8.5 Personer med funktionsnedsättning

Antal personer som är berättigade till LSS-insatser ökar sakta men kontinuerligt. Planeringen för denna målgrupp är mycket långsiktig och omsättningen relativt låg. När det saknas en plats i bostad med särskild service beläget i kommunen, har boende utanför kommunen erbjudits, sedan 2017 enligt ramavtal. Detta ramavtal kommer att ersättas med en ny kommungemensam upphandling samordnad av Sundbybergs stad. Den kommungemensamma upphandlingen är överklagad till kammarrätten och därmed har det nya ramavtalet ännu inte kommit på plats.

Det finns även ett behov av ytterligare nybyggnationer för att tillgodose behoven av gruppboendestäder på lång sikt. Detta är behov som inte återfinns just nu men som successivt beräknas öka. Därmed fattades ett inriktningsbeslut under 2020 gällande att bygga om Lyckovägens gamla lokaler. Behovet anses vara en gruppboendestad med 6 platser. Projektet heter Agronomen, socialkontoret bedömer att detta boende behöver vara färdigställt år 2026.

8.6 Socialpsykiatri och missbruk

Kommunen har två särskilda boenden med personer för psykisk funktionsnedsättning Vasavägen och Herrgårdsvägen, kommunens boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning är integrerade i dessa. Boendestödet och korttids-kontrakt/ordinärt boende utgör tillsammans en boendekedja. Detta möjliggör en flytt från särskilt boende till träningslägenheter (satellitlägenheter) med bibehållet stöd från särskilt boende. Den enskilde får då stöd från samma personalgrupp vid en eventuell flytt till eget boende/ordinärt boende.

Kommunen behöver verka för att inrätta träningslägenheter där hyresgästen efter en provtid medges överta kontraktet samt att skapa förutsättningar avseende förtur till lägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning eller missbruksproblematik samt för nyanlända.

8.7 Nyanlända

Socialförvaltningen har gjort en prognos gällande behov av bostäder för nyanlända och andra bostadsbehövande. Den 1 mars i 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Behovet av boenden har tillgodosetts genom modulbyggen och andra lägenheter som kommunen äger. Socialförvaltningen

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

arbetar aktivt med att skapa en genomströmning i befintligt bostadsbestånd.

Fördelningstalen för Danderyds kommun.

2016	128 nyanlända
2017	148 nyanlända
2018	139 nyanlända
2019	80 nyanlända
2020	72 nyanlända
2021	76 nyanlända
2022	49 nyanlända

Socialkontoret är i behov av träningslägenheter samt lägenheter för att anvisa förturer. Insatser som idag inte är tillgängliga. Fördelningstalet för mottagning av nyanlända för 2022 är 49 personer. En prognos för bostadsbehovet 2022 resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd avseende lägenheter om 1 ROK. Däremot behöver beståndet avseende lägenheter 2 ROK och större utökas för att kunna ta emot nyanlända flyktfamiljer.

En bedömning av behovet av antal lägenheter per år och storlek baseras på åtgången av bostäder under åren 2019-2021. Danderyds kommun har en del bostäder som har besittningsskydd sedan flera år tillbaka, vilka är inräknade i befintligt bestånd. Antalet träningslägenheter kan variera men i dagsläget nyttjas totalt 12 stycken.

Hushåll utan barn bor i kommunens bostäder i max 2 år, vilket oftast är ensamstående som flyttar in i 1 ROK. Hushåll med barn får bo i kommunens bostäder i 2+2 år (max 4 år) och då används bostäderna 2 ROK eller större.

Behovet 2022 och framåt

R o K	Personer	2019	2020	2021	Snitt behov 2019-2021	Besittningsskydd	Träningslägenhet	Andra ev.		Summa	
								ändamål			
1	1	22	19	14	37	23	10			70	Uppskattat behov av 70 st 1 rok i beståndet
2	2-3	3	3	4	16	7	2	5		30	Uppskattat behov av 30 st 2 rok i beståndet
3	4-5	5	6	4	20	5				25	Uppskattat behov av 25 st 3 rok i beståndet
4	6	3	2	4	12					12	Uppskattat behov av 12 st 4 rok i beståndet
5					2					2	Uppskattat behov av 2 st 5 rok i beståndet
Summa		33	30	26	87	35	12	5		139	Uppskattade sammanlagda behov av bostäder är 139 enligt ovan fördelning.

Ovan uppskattning är utifrån hur behovet har sett ut 2019–2021. Uppskattningen har inte tagit hänsyn till de ukrainska flyktingar som kommunen kommer tillhandahålla bostäder åt

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

fram till åtminstone 4:e mars 2023 då uppehållstillstånden enligt massflyktsdirektivet upphör. Detta åtagande kan komma att förlängas upp till sammanlagt 3 år.

I dagsläget behöver stora familjer flytta in till väldigt små lägenheter utifrån att tillgången till större lägenheter är begränsad. Under 2022 kommer de 2 största lägenheterna att avvecklas och redan behovet av större lägenheter är redan nu stort och väntas att ytterligare öka i samband med avvecklingen.

8.8 Ensamkommande barn

Migrationsverket anvisar ensamkommande barn enligt en modell där Danderyd får ta emot 3,55 promille av de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Under 2021 anvisades 3 barn till Danderyds kommun (2020 2st, 2019 3st, 2018 8st och 2017 15st). I dagsläget (2022-02-28) ansvarar kommunen för 10 ensamkommande barn i olika åldrar. Hittills i år har det kommit 7 ensamkommande barn till kommunen. Antalet kan komma att förändras under året om ytterligare anvisningar sker.

Danderyds kommun ansvarar för de ensamkommande ungdomarna till och med juni det år den unge fyller 20år. Efter det ansvarar den unge för att ordna för sin egen försörjning och boendesituation. Barnen är placerade i huvudsak i Stockholms län och i olika boendeformer (HVB-boende, stödboende eller familjehem). En bedömning görs utifrån den unges behov vilken placeringsform som är den mest lämpliga.

I dagsläget är volymerna så pass små att det saknas incitament för att göra några större satsningar gällande bostäder för målgruppen.

8.9 Platsbehov socialnämnden

Äldreomsorg

	Nuläget 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Äldreomsorg, Vård- och omsorgsboende, platser i kommunen	288	288	348	348	348	348	408	408	408	408	408
Nya platser i kommunen			60				60				
Avveckling av platser i kommunen											
Nettoförändring			60				60				
Behov av platser utanför kommunen 2022	60										
Behov av platser utanför kommunen utifrån prognos		43	0	1	14	21	0	0	0	0	5
Totalt behov av platser i vård- och omsorgsboende utifrån prognos		331	339	349	362	369	380	387	397	406	413
Kortidsplatser i kommunen	0	0	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Behov av kortidsplatser utanför kommunen utifrån prognos	17	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Minskning av platser utanför kommunen			-20								

2024 De nya platserna på vård- och omsorgsboende samt korttidsboende avser Ginnungagap.
2028 De nya platserna på vård- och omsorgsboende avser byggnationen av vård- och omsorgsboende på Sjukhuset 7.

LSS

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

	2022 Nuläge	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
LSS gruppboendeplatser i kommunen	31										
Nya platser i kommunen					6						
Avveckling av platser i kommunen											
Nettoförändring					6						
Totala platser i kommunen per år	31	31	31	31	37	37	37	37	37	37	37
LSS Serviceboendeplatser i kommunen	22										
Nya platser i kommunen							11				
Avveckling av platser i kommunen											
Nettoförändring											
Totalt antal platser i servicebostad LSS	22	22	22	22	22	22	33	33	33	33	33
LSS externa platser i service och gruppboendeplatser utanför kommunen, beräknat utifrån nuvarande behov	26	26	26	26	20	20	9	9	9	9	9
Totala antalet LSS bostäder i kommunen	53	53	53	53	59	59	70	70	70	70	70
Totalt antal platser funktionsnedsättning	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79

8.10 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden 2023–2032

Nedan sammanfattas socialnämndens behov av nya lokaler där behovet inte tillgodoses genom att platser i olika verksamhetsformer köps in från andra kommuner.

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
LSS-boende 6 platser	Stocksund	2026	Danderyds kommun	Programarbete pågår. Enligt nuvarande behov behöver boendet vara klart år 2026
Korttidsboende Ginnungagap, 27 platser	Djursholm	2024/25	Danderyds kommun	Detaljplan antagen och Programarbete pågår Genomförandebeslut: ej taget
Vård- och omsorgsboende, Ginnungagap 60 platser.	Djursholm	2024	Extern fastighetsägare	Detaljplan antagen
Serviceboende, 11 platser	Ej beslutat	2028	Ej beslutat	Planering ej påbörjad. Bostäder
Vård- och omsorgsboende, 60 platser		2028	Extern fastighetsägare	DP-arbete pågår

Vård- och omsorgsboende och korttidsboende

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Inom äldreomsorgen planeras för att bygga ett nytt vård- och omsorgsboende och ett korttidsboende på Bragevägen i Djursholm. Byggstarten är beroende av bygglov men uppskattningsvis kan byggprojektet vara klart 2024/2025. Status i september 2022 är att detaljplanen har vunnit laga kraft och att bygglov har beviljats men ännu inte vunnit laga kraft.

Det finns även preliminära planer på ett privat initiativ att bygga ytterligare ett vård- och omsorgsboende på fastigheten sjukhuset 7 som kan tillgodose behovet av fler platser. Utifrån hur det beräknade behovet av platser ser ut behöver detta boende omfatta 60 platser och vara klart 2028.

Behovet av vård- och omsorgsplatser minskade med anledning av Covid-19 pandemin men har därefter återhämtat sig och återgått till normal beläggning. Överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till vård- och omsorgsboende mellan kommunerna i Stockholms län har lett till en ökad rörelse både till och från särskilda boenden inom Danderyds kommun. I det stora hela är in- och utflytt relativt jämnt fördelat. Fram till maj 2022 har Danderyd sålt 17 platser i kommunen och köpt 21 platser utanför kommunen.

Trygghetsboende på Kevinge.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-03-14 att Kevinge seniorboende ska omvandlas till ett trygghetsboende, Kevinge består av 99 lägenheter. Omvandlingen görs med anledning av att socialnämnden beskrivit en ökad efterfrågan på trygghetsbostäder som uppbär kraven för tillgänglighet, service och aktiviteter för äldre. Kommunen ska fortsätta utreda i vilken utsträckning som kommunen fortsatt ska tillhandahålla övriga typer av seniorlägenheter.

LSS bostäder

På det hela taget har inte behovet av boendeplatser ökat lika snabbt som man tidigare trott, det är delvis beroende på vissa tillskott av platser på bland annat Gärdes Backe och Villa Stinsen. Utöver det har även flera personer under väntetiden till bostad i kommunen etablerat fungerande boendelösningar utanför kommunen. Därmed har behovet av ytterligare ett LSS-boende i kommunen flyttat några år fram i tiden.

Mottagandet av nyanlända

Mottagandet av nyanlända innebär att behovet av genomgångslägenheter för denna grupp behöver följas noggrant. En prognos för bostadsbehovet 2022, utan hänsyn tagen till behov av bostäder för flyktingar från Ukraina, resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd avseende lägenheter om 1 ROK. Däremot behöver beståndet avseende lägenheter 2 ROK och större utökas för att kunna ta emot nyanlända flyktingfamiljer.

9 Övriga verksamhetslokaler

Nytt kommunarkiv

Danderyds kommun är i behov av ett nytt kommunarkiv. Idag används lokaler i Danderydsgården samt inhyrda förråd utanför kommunen. Det finns ett stort behov av att tillskapa ett samlat och ändamålsenligt kommunarkiv där det framtida behovet av förvaringsytor tillgodoses. Det samlade behovet uppgår till minst 2500 hyllmeter vilket motsvarar en lokal på cirka 600 kvadratmeter. Att bygga om befintliga lokaler till godkänd arkivstandard är ofta väldigt kostsamt och blir inte alltid ändamålsenligt. Behovet och lokaliseringen av ett nytt kommunarkiv utreds.

10 Investeringsvolymerna 2023–2032

Investeringsvolymerna är baserade på uppskattningar för motsvarande projekt i andra kommuner samt nyckeltal inom branschen. Kostnaderna utgår från ett schabloniserat ytbehov för respektive verksamhets kravställare, lokalanvändning i andra kommuner samt myndighetsrekommendationer. Schablonerna tar inte hänsyn till förhållanden såsom tomtens beskaffenhet, konjunkturcykler eller miljö- och funktionskrav på byggnaderna. Investeringsvolymerna är inte indexuppräknade utan baseras på schablonkostnader som råder i branschen år 2022. Siffrorna som redovisas i denna plan ska endast ses som en indikation för ett möjligt investeringsbehov. Först senare i projektskedena kan en mer säker kalkyl tas fram för varje enskilt projekt.

Följande förutsättningar ligger till grund för beräkning av investeringsvolymerna i denna lokalförsörjningsplan:

1. I de schablonkostnader som beräknas i lokalförsörjningsplanen ingår inte eventuellt markförvärv, tillkommande infrastruktur eller andra byggherrekostnader. I de fall som projektet inbegriper både nybyggnation samt ombyggnation har projektkostnaden per kvadratmeter justerats eller anges i ett spann om beslut om detta inte är taget. Ombyggnationer är många gånger billigare än att bygga nytt vilket påverkar den totala projektbudgeten.
2. Inga investeringsvolymerna har beräknats för bostäder till nyanlända, förtursbostäder, serviceboenden samt bostäder med korttidskontrakt. Inte heller kostnader kopplade till verksamhetsanpassningar, underhåll av lokaler som uppfyllt sin tekniska livslängd eller mer akuta underhållsbehov redovisas.
3. Alla investeringar där kommunen bygger själva inräknas investeringsvolymerna. På motsvarande sätt exkluderas investeringar där extern aktör bekostar projektet. Om kommunen senare beslutar att projektet ska genomföras av en privat aktör avgår

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

motsvarande investeringskostnad för det specifika projektet. Viktigt är att framhålla är att kostnader tillkommer beställande förvaltning för hyra och inredning (möbler) i det fall kommunen ska driva verksamheten i egen regi.

4. Beräkningarna utgår från en total projektkostnad vilket inkluderar avgifter för detaljplan, projektering, byggnation samt myndighetsavgifter.

10.1 Investeringsvolym per nämnd

Nedan redovisas en sammanfattning av uppskattad investeringsvolym för åren 2023–2032 baserat på delar av nämndernas behov av lokaler som presenterats i denna lokalförsörjningsplan. Uppskattade investeringskostnader fördelas på åren 2023–2025, åren 2026–2032 samt på totalsumma (mnr).

Nämnd	År 2023–2025	År 2026–2032	Projekt
Socialnämnden	30	15	LSS-boende 6 platser
	190		Korttidsboende 27 platser
Utbildningsnämnden	350 (tillkommande ca 39 mnr driftkostnad)	50	Stockssundsskolan
	60	190	Enebybergs skola
Summa (mnr)	Ca 610 mnr	Ca 255 mnr	

Den totala investeringsvolymen för åren 2023–2032 uppskattas enligt schablonkostnader till cirka **865 mnr**. Totalsumman är beräknat utifrån scenariot att det är kommunen som genomför och bekostar ovanstående projekt.

Övriga projekt som nämnderna har behov av är inte medräknade i investeringsvolymerna utifrån ett eller två skäl:

1. Att beslut har tagits om att extern aktör är byggherre för projektet.
2. Att beslut om byggherreansvar inte fattats avseende det specifika projektet.

Dessa projekt är i dagsläget:

- Nytt vård- och omsorgsboende (Ginnungagap 2024 samt nytt boende år 2028)
- Uppförande av fullstor idrottshall i Enebyberg eller i kommunen som helhet

Utöver ovanstående projekt finns beslut om att utreda förutsättningar för en ny Kevingskola med tillhörande förskola. Omfattningen av projektet måste dock utredas vidare innan en meningsfull uppskattning av kostnader kan göras.

10.2 Övriga faktorer som kan påverka investeringsbehovet.

Investeringar kan tillkomma eller falla bort beroende på beslutet att uppföra lokaler i egen regi eller av externa aktörer. Beräkningarna som redovisas ovan måste därför betraktas utifrån den planering som är aktuell i dagsläget. I framtida lokalförsörjningsplaner kan nya beslut ha tagits vilket i sin tur påverkar de sammanlagda investeringsvolymerna.

Det lokalbehov som ligger till grund för investeringsbehovet baseras till stor del på ett framtida befolkningsantagande. I det fall befolkningstillväxten blir lägre än prognosticerat kommer vissa investeringar inte att behöva genomföras. I motsats till detta kan investeringsbehovet i nya lokaler att öka om befolkningstillväxten sker i högre takt än vad prognoserna visar. Myndighetskrav, rådande konjunktur och allmänna trender kan också innebära att behovet av lokaler måste revideras.

Vilka investeringar som behöver genomföras är även kopplade till kommunens översiktsplanering, detaljplanering och riktlinjer för bostadsförsörjning. Det är viktigt att alla dessa processer är tätt sammankopplade med lokalförsörjningsprocessen för att möjliggöra ett flexibelt och tillräckligt stort lokalutbud.

Denna lokalförsörjningsplan kommer att revideras årligen för att fånga upp framtida förändringar i lokalbehovet och därmed undvika ett över- eller underutbud av verksamhetslokaler i kommunen.